

ગ્રાંડીપુ

વર્ષ : ૫ • અંક-૪

અપ્રિલ - મે '૧૦

મુખ્ય તંત્રી

હંસરાજ કંસારા ૦૭૯ ૨૬૮૭૨૩૫૦

તંત્રી મંડળ

અતુલ સોની ૮૭૨૫૦ ૩૮૧૪૦

કુ. એકતા કહ્ણા ૮૮૭૯૧ ૮૪૩૩૪

મુદ્રણ આયોજન

મનુભાઈ કોટીયા ૮૪૨૬૬ ૮૪૨૭૭

વેલ સાઈટ

ચિરાગ બુદ્ધભટી ૮૮૮૮૬ ૩૦૧૨૮

કાર્યાલય વ્યવસ્થા

રાજેન્દ્ર સોની ૮૮૨૫૦ ૧૮૩૧૮

જાહેરાત, લવાજમ, નાણાંકીય વ્યવસ્થા

● અમદાવાદ

જયમીન સોની ૮૮૨૪૫ ૪૬૬૫૦

● ભુજ

ઇશ્વરભાઈ વી. હેડાઉ ૮૪૨૮૦ ૮૩૨૮૫

વિજયભાઈ એમ. બુદ્ધભટી ૮૮૭૯૭ ૮૭૫૮૪
(રૂલપ્રેસવાળા)

● અંજાર

અનિલ એસ. સોની ૮૮૨૪૨ ૮૫૨૧૦

● નખગાઢા

પ્રફુલ્લભાઈ કંસારા ૮૮૭૯૧ ૨૨૨૬૫
(ઉદ્ય સ્ટેશનરી માર્ટ)

માનદ સલાહકાર

મનુભાઈ કોટીયા અમદાવાદ

તુલસીદાસ કંસારા અમદાવાદ

સૂર્યકાંત સોની અમદાવાદ

શૈલેષ કંસારા ભુજ

કાંતિભાઈ કંસારા રાજકોટ

માનદ સંચોજક (ભુજ)

પી. જી. સોની 'દાસ' ૮૮૭૯૬ ૭૨૪૦૭

સુધા બુદ્ધભટી ૮૮૨૫૩ ૧૩૭૩૪

કાર્યાલય

ધ્વલ જીવલર્સ

ચાંલ્લા ઓળ, મારોક્યોક, અમદાવાદ-૧

ફોન : ૦૭૯-૨૨૧૪ ૪૦૦૮

વેલ સાઈટ : www.gnyatisetu.com

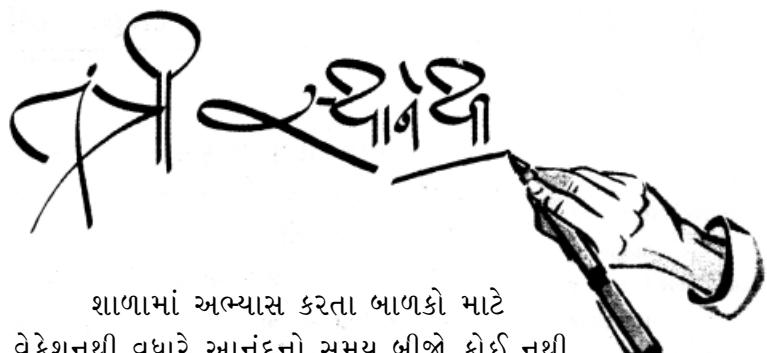
ઈ-મેલ : editor@gnyatisetu.com

છુટક કિંમત રૂ. ૨૦/-

ત્રિ-વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૩૦૦/-

ટાઈપ-સેરીઝ : મુદ્રા કોમ્પ્યુટર્સ, રાયપુર, અમદાવાદ.

'શતિસેતુ' માં પ્રસ્તુત રચનાઓમાં રજૂ કરેલા વિચારો છે તે
લેખકોના છે. 'શાંતિસેતુ'નું એનો સાથે સંમત હોવું આવશ્યક નથી.

શાંતામાં અભ્યાસ કરતા બાળકો માટે

ઉનાળું વેકેશનથી વધારે આનંદનો સમય બીજો કોઈ નથી
હોતો. વર્તમાન સમયમાં વેકેશન પ્રવૃત્તિમાં પણ સ્વાભાવિક
બદલાવ આવી ગયેલ છે. અગાઉના સમયમાં રજાનો સમય મહદ્દુ અંશે
ઘરની બહાર આઉટડોર રમતમાં વીતી જતો. વેકેશનમાં સગા સંબંધીઓ
ખાસ કરીને કાકા-મામા-માસી-ફર્ના ઘેર જવાનું થતું. આ પરિવાર
મિલનથી પારિવારિક ભાવનાને બળ મળે અને કિશોર અવસ્થામાં એકલા
બહારગામ રોકાવા જવાથી બાળકોમાં આત્મવિશ્વાસ વધે છે.

વર્તમાન સમયમાં ટી.વી., કોમ્પ્યુટર, ઇન્ટરનેટ વિગેરેથી બાળકો
ઘરમાં જ મનોરંજન મેળવવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જાય છે. આઉટડોર રમતોમાં
રૂચિ ઓછી થતી જાય છે. બીજી તરફ ગરમી, ગીરદી અને મોંઘવારીનો
લીધે પર્યટન - પ્રવાસો સિમિત થઈ જાય છે.

આવા સમયે બાળકો રૂચિ અનુસાર રચનાત્મક પ્રવૃત્તિમાં ભાગ
લઈ સર્વાંગી વિકાસ કરી શકે તેવા આયોજન પરિવાર અને સમાજ દ્વારા
થાય તે ઇચ્છનીય છે. મોંઘા સમર કેમ્પ અને સમર કલાસીસના વિકલ્પે
જ્યાં શક્ય હોય ત્યાં સમાજના પરિવારો સાથે મળી બાળકોની રૂચિ
અનુસારના કાર્યક્રમો, પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરી શકે તો રચનાત્મક
મનોરંજન સાથે સમાજ અને પરિવાર ભાવનાનો વિકાસ થાય.

બીજું સ્વર્ણિમ ગુજરાતમાં માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રી દ્વારા 'વાંચે
ગુજરાત' અભિયાન શરૂ થયું છે ત્યારે આપણા સમાજના પરિવારો પણ ઈતર
વાંચન માટે અભિરૂચિ કેળવે તે ઇચ્છનીય છે. ટી.વી. - કોમ્પ્યુટરના
સમયમાં બાળકો વાંચનથી વિમુખ ન થાય તે માટે દરેક પરિવારમાં
બાળકોની રૂચિ મુજબના ગમત અને મનોરંજન સાથે જ્ઞાન આપે તેવા
પુસ્તકો, મેગેઝીન, નાની પુસ્તિકાઓ ખરીદીને આપવા જ જોઈએ. આ
અંગેનો ખર્ચ આપણા મોબાઈલ રીચાર્જ, ડાઉનલોડિંગ ચાર્જ, સિનેમા ટિક્કટ
કે મનોરંજન સી.ડી.ની કિંમતથી વધારે નહીં થાય. વાત માત્ર વાંચન પ્રત્યેનો
અભિગમ કેળવવાની જ છે. શરૂઆતમાં નાના - મનોરંજક બાળવાર્તા,
ચિત્રકથા જેવા પુસ્તકોથી વાંચનની અભિરૂચિ કેળવાશે.

સર્વે વિદ્યાર્થી મિત્રોને પરીક્ષાના પરીક્ષામો બદલ અભિનંદન સહ
Happy Vacation.

અતુલ સોની
માનદ મંત્રી

મનુભાઈ કોટીયા
પ્રમુખ

હંસરાજ કંસારા
મુખ્ય તંત્રી

દુષ્ટા ભાર્યા શરં મિત્રં ભૃત્યાશોત્તરદાયકા: /
સસર્પે ચ ગૃહે વાસો મૃત્યુરેવ ન સંશય: //

અર્થાત્ “દુષ્ટ પત્ની, લુચ્યો મિત્ર, સામો ઉત્તર આપનારા નોકરો અને સાપવાળા ધરમાં રહેઠાણ હોય ત્યાં ખરેખર મૃત્યુ જ છે, એમાં કોઈ શંકા નથી.”

દુષ્ટતા, લુચ્યાઈ, અસહનશીલતા અને એર જીવન સમામ કરી દે છે તે ઉપરોક્ત સુભાષિતથી સ્પષ્ટ થાય છે. સંબંધોથી ઘેરાયેલો માનવ સંબંધ બાંધતી વેળાએ જો ગાફેલ રહે તો તેનાં જીવન પર શી અસર પડે તે બાબત પર પણ સુભાષિતકારે પ્રકાશ પાડવા પ્રયત્ન કર્યો છે. પત્ની જીવન સંગીની, અર્ધાર્દિની અને સુખ-દુઃખની સંગાથીની હોય છે. કોઈપણ ભાર વિનાનું કહેવાતી ફરજીયાત અને પારંપરિક વ્યવહારિકતા વિનાનું, પરંતુ, તેમ છતાંય જીવનમાં અતિ મહત્વનું, નજીકનું સંબંધ એટલે મિત્રતા. જે તે ક્ષેત્રનાં કાર્યોની આપણો ઈચ્છા કરી અને તેને આપણી જેમ જ પરિણામવા તત્પર, આજ્ઞાકારી અને નિષ્ઠાવાન એ સાચો નોકર. જો સુલક્ષણા, સજજન પત્ની, સાચો મિત્ર અને વફાદાર નોકર જીવનમાં આવે તો ઈચ્છિત ધેયની સિદ્ધિ સાથે જીવનનો આનંદ અને સંતોષ માણન માણી શકે છે.

શાસ્ત્રમાં પત્નીનાં ગુણો વિશે કહેવાયું છે :

“કાર્યેષુ મંત્રી, કરણેષુ દાસી, ભોજ્યેષુ માતા, શયનેષુ રંભા /
ધર્માનુકૂલા ક્ષમયા ધરિની બાળગુણ્યં અતેતહિ પતિવ્રતાનામ् //

કાર્યક્ષમતા - બુદ્ધિક્ષમતા મંત્રી સમાન દશ, કાર્યપૂર્ણતામાં દાસી સમાન આજ્ઞાકારી અને નિષ્ઠાવાન, ભોજન બાબતે માતા સમાન પોષણ કરવા સક્ષમ, તન-મનથી દેવ અસ્સરા રંભા સમાન, સુંદરતા જ્ઞાની પ્રેરણી બનવા સક્ષમ, ધર્મમાં માનનાર, ધરતી જેવી સહનશીલ અને ક્ષમાશીલ, પતિવ્રતા પત્ની જીવનના સામાજિક, આર્થિક, શારીરિક અને આધ્યાત્મિક અધ્યાયોનાં સફળ આલેખન દ્વારા જીવમાંથી શિવ બનવાનાં પંથે સહચારિણી બને છે. એ બધા જ ગુણો જીવનનાં પ્રેરક બળ બને છે. તેના સ્થાને પત્નીનો દુષ્ટતાનો ગુણ જીવનની તમામ શક્તિઓમાં બાધક બને છે. જીવન વિકાસની ગતિ ખોરવે છે. અગાઉ ઉલ્લેખ કર્યું તેમ પત્ની જીવન સંગીની હોય છે અને કહેવાય છે - ‘જેવો સંગ તેવો રંગ’. તાત્પર્ય એ છે કે, જો સંગાથી નિશ્ચિલ હોય તો કોઈ પણ ભાર વિના માત્ર કાર્ય સિદ્ધિ તરફ લક્ષ્ય રહે છે. જ્યારે દુષ્ટ સંગાથી લક્ષ્યથી વિચારિત તો કરે જ છે, સાથે સાથે શક્તિ પણ વર્થ્ય જાય છે. તેમાંય પત્ની તો માત્ર સંગાથી ન હોતાં જીવનનો એક અભિન અંગ હોય છે. તેના જીવન પ્રત્યે પણ ફરજ હોય છે. તેથી તેનો સાથ છોડવો પણ યોગ્ય નથી. પરિણામે જે લક્ષ્ય સિદ્ધિ સજજન પત્નીનાં સંગાથે સહજ બની, જીવનનો આનંદ કેળવી શકાય છે તે આનંદ - સંતોષ ખોવાય છે. દુષ્ટ પત્નીના સંગાથથી કદાચ જીવનનો સાચો લક્ષ્ય પણ ખોવાય છે. (સુભાષિતમાં કહ્યા મુજબ મૃત્યુ પામે છે!)

કોઈએ બહુ સુંદર કહું છે કે, ‘મિત્ર અને કિઝાએ જો ઢાલ સરીખા હોય, દુઃખમેં સદા આગે રહે, સુખ મેં પીછે હોય.’

કુ. એકતા કહ્યા - અંજાર
જીવનમાં મિત્રતા સિવાયના લગભગ સંબંધો જન્મનાં, વ્યવહારિકતા, સ્વાર્થ અથવા આવશ્યકતાનાં આધારે બંધાયેલા હોય છે. જેમાં ધર્માધીવાર માત્ર ઔપચારિકતા જ શેષ હોય છે, લાગણીશૂન્ય હોય છે. જ્યારે મિત્રતાનો આધાર જ ‘સ્નેહ’ હોય છે, જેમાં પોતાનો સુખ ગૌણ બની રહી, કોઈપણ સ્વાર્થ વિના, માત્ર મિત્રતા સાચા સુખ જ મહત્વનું હોય છે. જ્યારે આ મિત્ર જ લુચ્યો મળે છે ત્યારે સંબંધોનો સૌથી લાગણીભીનો - સ્નેહભીનો ખૂણો ખાલી રહી જાય છે. જ્યાં જીવનના દરેક ભારને હળવો કરી શકાય છે તેના સ્થાને તે મિત્રતાનો વધારાનો ભાર જીલવો પડતો હોય છે. ઉપરાંત મિત્ર ઉપર કેલાં વિશ્વાસનાં આધારે જીવનનાં તમામ પાસાઓથી મિત્ર પરીચિત હોય છે અને તેની લુચ્યાઈનાં કારણે ઘણું વેઠવું પડી શકે છે. જે આત્મસંતોષ, નિઃસ્વાર્થ સધિયારો અને સ્નેહ મિત્ર પાસે અપેક્ષિત હોય છે, તે અપેક્ષા મૃત્યુ પામે છે!

નોકર કે સેવક સાથેનાં સંબંધનો પાયો જ વિશ્વાસ અને નિષ્ઠા હોય છે. આ વિશ્વાસ અને નિષ્ઠા ટકાવવા સહનશીલતાનો ગુણ આવશ્યક હોય છે. સુભાષિતમાં કહ્યા મુજબ જો નોકર સામો ઉત્તર આપે તો તે તેની સહનશીલતા પ્રકટ કરે છે. જે અંતતઃ નુકસાનકર્તા જ નીવડે છે. હજુ વિસ્તૃત અર્થ લઈએ તો ‘સામો ઉત્તર આપવા’નું તાત્પર્ય ‘સામે ઊભવું’ પણ થાય. નોકરે સદા પડયે અને તેથીય વિશેષ આગળ ઊભવું જોઈએ. કોઈપણ ધેયનાં માર્ગમાં આવનારા અવરોધો - અડયણો સામે પ્રથમ નોકર સ્વયં ઊભો રહે અને શક્ય તેટલું સહન કરી સામનો કરે. નોકરની આ નિષ્ઠા - વફાદારી જ તેના પાસેથી અપેક્ષિત હોય છે. જ્યારે તે સામો ઉત્તર આપતો અથવા વિસ્તૃત અર્થ જોઈએ તો તે દરેક ક્ષેત્રે પડયે ઊભા રહેવાને બદલે સામો ઊભો રહે તો પ્રથમ તો નોકર જ જે તે ક્ષેત્રની કાર્યસિદ્ધિમાં અવરોધ સિદ્ધ થાય છે. પરિણામે નોકર પાસેથી નિષાની અપેક્ષા મૃત્યુ પામે છે.

સુભાષિતમાં ઉલ્લેખિત છેલ્લું તથ્ય “સાપવાળા ધરમાં રહેઠાણ મૃત્યુ નિશ્ચિત જ છે” તે શારીરિક મૃત્યુના સંદર્ભમાં કહેલું છે. સાપનું જેરીલું ડંબ મૃત્યુ નિપાત્ત હોય છે. સાપની સાથે રહેઠાણ કરી માનવ કોઈપણ પ્રકારની અપેક્ષા રાખે તો તે હોય છે માત્ર મૃત્યુ! ‘ઝેરનાં પારખાં ન હોય’ તેવું કહેવાયું છે. તેમાંય સાપનું ઝેર મૃત્યુ સિવાય બીજું કશું ન બક્શે!

સુભાષિતમાં કહેલ અંતિમ તથ્યનું તો નિવારણ પણ થઈ શકે છે. સાપનું ઝેર શરીર પ્રસરે તેનાં પૂર્વે વિવિધ ચિક્કો અતિ ઝડપથી દેખાય છે અને યોગ્ય સારવારથી મૃત્યુ અટકાવી શકાય છે. એટલું જ નહીં, સારવાર બાદ કદી સાપે ડંબ દીધો હતો અને ઝેર ચઢ્યો હતો તેવા ‘સ્મરણ’ સિવાય બીજા લગભગ કોઈ ચિક્કો પણ રહેતાં નથી! જ્યારે આપણી ભારતીય સંસ્કૃતિ મુજબ પત્ની એક નહીં અપિતું સાત-સાત જન્મોની સંગાથી કહેવાય છે! ત્યારે માનવ માત્રની દુષ્ટતાની સમય રહેતા જાણ પણ ઘણી વખત થતી નથી અને જો થાય છે તો પણ તેનું યોગ્ય નિરાકરણ અતિ કષ્ટરૂં હોય છે તથા નિરાકરણ બાદ પણ ઘણું બધું એવું ગુમાવવું પડજું હોય (અનુસંધાન : જુઓ પાના નંબર-૨૨ ઉપર)

ડૉ. મીરા છક્કરનો આ વિસ્તૃત માહિતીસભર લેખ ‘સેતુ’માં પ્રકાશન હેતુ અંજારની આપણી શાતિના સુધી મહિલા શ્રીમતી અંજાર પોમલ એ મોકલ્યો તે બદલ સેતુ તંત્રીમંડળ આભારી છે. એ જ રીતે બહુજન ઉપયોગી એવી અનેક બાબતો છે, જેની માહિતી ઈતર શાતિના તજજ્ઞાન, નિષ્ણાતો, અનુભવી લોકો પાસેથી મેળવી, એમની સંમતિ સાથે - પ્રકાશન હેતુ શાતિસેતુને મોકલી શકાય છે. ‘સેતુ’ એને સાદર, સાભાર, પુષ્ટ મર્યાદા તેમજ સેતુની આચાર સંહિતાની મર્યાદામાં રહીને અવસ્થય પ્રકાશિત કરશે.

- મુખ્ય તંત્રી

આજ સુધી કોઈપણ પેઢી ગુરુ પરંપરાથી વંચિત રહી નથી. પ્રાચીન વૈદિક જ્ઞાનની શુદ્ધ પરંપરાને આધુનિક યુગની આવશ્યકતામાં ઢાળતા પૂ. ગુરુજી માનવજીવનના ઉત્થાનનું મહાન કાર્ય કરી રહ્યા છે.

સદ્ગુરુ શ્રી શ્રી રવિશંકરજીનો જન્મ તામિલનાડુના પાપનાશમૂલ ગામે એક આધ્યાત્મિક અને સંસ્કારી કુટુંબમાં ૧૩ મે ૧૯૫૮ના રોજ થયો. ચાર વર્ષની ઉંમરે એમને ગીતાના શ્લોકો કંઠસ્થ હતા. અને નવ વર્ષની ઉંમર સુધીમાં એમણે ઋગવેદ પર પ્રભુત્વ મેળવી લીધું હતું. મહર્ષિ મહેશ યોગી જેમણે પૂર્વના દેશોમાં ધ્યાન અંગેનો સૌપ્રથમ પ્રચાર કર્યો, તેમની નજરમાં ૧૯૭૫માં આવતા પહેલા, એમણે પારંપરિક શિક્ષણ અને આધુનિક વિજ્ઞાનની ઉચ્ચતર પદવી પ્રાપ્ત કરી લીધી હતી. આ આશાસ્પદ યુવાનને મહર્ષિ પોતાની જોડે દિલ્હી, ઋષિકેશ અને પરદેશમાં પણ લઈ ગયા. પોતાની રીતેજ માર્ગ ખોળી લેવાના નિર્ણય સાથે ૧૯૭૨માં શ્રી શ્રી રવિશંકરજી દસ દિવસના મૌનમાં ચાલ્યા ગયા. આ મૌન દરમિયાન જ એમને સુદર્શન કિયાનો સાક્ષાત્કાર થયો. આ કિયા આંતરીક શુદ્ધ અને નવચેતના આપનારી પ્રક્રિયા છે, જે લયબદ્ધ શાસક્રિયાના વારંવાર અનુસરણ પર આધાર રાખે છે. આ રીતે થ આર્ટ ઓફ લીવિંગનો જન્મ થયો. આજે AOLના બેઝિક કોર્ષમાં વિવિધ પ્રાણાયામો, કોર્સની વિવિધ ચાવીઓ, ધ્યાન અને શુય પ્રક્રિયાઓ દુનિયાભરના દેશોમાં શીખવવામાં આવે છે.

ઈ.સ. ૧૯૮૪થી શ્રી શ્રી રવિશંકરજીએ જગત કલ્યાણ માટે તથા અસંખ્ય લોકોને તણાવ અને ચિંતામાંથી મુક્ત કરવા માટે દેશ-વિદેશનું પરિભ્રમણ શરૂ કર્યું. ૧૯૮૬માં એમને ભારત સરકારે યોગ શિરોમણિ ઘિતાબ આપ્યો.

પૂ. ગુરુજી માનવજીવનના ઉત્થાનનું મહાન કાર્ય કરી રહ્યા છે. વિશ્વમાં માનવીય મૂલ્યનું સ્થાપન શાતિની સ્થાપના, સર્વધર્મ એકતા આ કાર્યોમાં તેમનું જીવન સમર્પિત છે.

વિશ્વના સૌથી વિશેષ આર્કાશ ધરાવતા વ્યક્તિનું આ જીવન ચરિત્ર છે. એ વ્યક્તિ જેના અનુયાયોની સંખ્યા આખા વિશ્વમાં ઉત્તરોત્તર વધી રહી છે. તેમણે સંયુક્ત રાષ્ટ્ર, ધ વર્લ્ડ ઇકોનોમિક ફોરમ અને હાર્વર્ડ યુનિવર્સિટીના તેજસ્વી યુવાનોને પણ સંબોધ્યા છે. વિશ્વના ધર્મ ગુરુઓની ન્યુયોર્કમાં મળેલી વિશ્વ પરિષદમાં એમનું વક્તવ્ય ખૂબજ અસરકારક ગણાયું હતું.

(એમના દરેક હાવભાવમાં પ્રેમ, આનંદ અને સરળતા છલકતા નજરે પડે છે. તે સાથે જ એમની પાસે આજના ઉપસ્થિત પ્રશ્નો - આત્મકાદ, યુદ્ધ, રાજકીય અરાજકતા, વ્યક્તિગત સંધર્ષ દરેકના સચોટ ઉત્તરો પણ મળી રહે છે. આ બાળસહજ, રમતિયાળ, ગહન અને સદા હસતા ગુરુ જેમનું લક્ષ્ય, એમને મળનાર દરેક વ્યક્તિના ચહેરા પર હાસ્ય લાવવાનું છે.)

સુદર્શન કિયા એ શ્વાસોશ્વાસની સંપૂર્ણ

વૈજ્ઞાનિક, વિશિષ્ટ અને શક્તિશાળી પ્રક્રિયા છે. આ પ્રક્રિયામાં પ્રાણવાયુ શરીરના દરેક કોષ સુધી પહોંચે છે જેનાથી તણાવ અને નકારાત્મક લાગણીઓથી ઉત્પન્ન થયેલા જે જેરી તત્વો કોષમાં જમા થયા હોય છે તે દૂર થાય છે.

બેંગલોરની નિમહાન્સ સંસ્થા તથા AIIMS (ઓલ ઇન્ડિયા ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ મેડિક સાયન્સ) સંસ્થાઓમાં સુદર્શન કિયા પર ઘણી રીસર્ચ થઈ છે અને ઘણા રોગો પર એનાથી ફાયદો થાય છે એવા પરિણામ આવ્યા છે.

- નિયમિત રીતે સુદર્શન કિયા કરનારના મગજના (EEG)નો અભ્યાસ દર્શાવે છે કે તેમના મનની સ્થિતિ તણાવરહિત હોય છે. તેમની એકાગ્રતા અને જાગૃતિ વધે છે.
- કોટિસોલ નામનો સ્ટ્રેસ હોર્મોન તથા લેક્ટેના પ્રમાણનો લોહીમાં ઘટાડો મનની સતત તણાવરહિત સ્થિતિ સૂચવે છે.
- શરીરની રોગપ્રતિકારક શક્તિમાં નોંધપાત્ર વધારો થાય છે.
- નેચરલ કીલર કોષો (N.K. Cells) તથા એન્ટીઓક્સિડન્ટ એન્જાઈમના લોહીમાં થતા વધારાને કારણે પર શરીરની રોગ પ્રતિકારક શક્તિ વધતા કેન્સર અને બીજા અન્ય રોગો નિવારી શકાય છે.
- કેન્સરના દર્દીઓ સુદર્શન કિયા દ્વારા વધારે જડપથી રોગમુક્ત બને છે. તથા કેન્સરના ફરીવાર હુમલાને નિવારી શકાય છે.
- સુદર્શન કિયાથી લોહીમાં કોલેસ્ટ્રોલનો ઘટાડો થાય છે તથા સારા કોલેસ્ટ્રોલ (HDL)માં વધારો થાય છે. જેનાથી ફદ્યરોગ અને કોલેસ્ટ્રોલથી થતા

- બીજા રોગોની શક્યતા નહિંવત થઈ જાય છે.
9. ડિપ્રેશન અને બીજા માનસિક રોગોના 70% જેટલા દર્દીઓએ સુદર્શન કિયા દ્વારા સંપૂર્ણ રાહત મેળવી છે.
  10. પાચનકિયાના રોગો જેવા કે એસીડીટી વગેરેમાં ફાયદો થાય છે.

- આર્ટ ઓફ લિવિંગ સંસ્થા દ્વારા શીખવવામાં આવતા કોર્ષની યાદી:**
આજના યુગમાં સમય ઓછો અને કામ વધારે. પરિણામે સતત તણાવ અને ચિંતા. આવી પરિસ્થિતિમાં માનસિક રીતે સ્વસ્થ રહેવા માટે તમારા નારીતત્ત્વને શુદ્ધ કરી તણાવમાંથી મુક્ત કરી પ્રસન્ન બનાવી વિપરીત પરિસ્થિતિમાં પણ સ્વસ્થતા અસરકારક નિર્ણય લેવાની ક્ષમતા ગ્રામ કરાવનાર આર્ટ ઓફ લિવિંગ પાર્ટ-૧ બેઝીક કોર્ષ જે કોઈપણ ધર્મ, જાતિ કે દેશની ૧૮ વર્ષથી ઉપરની વ્યક્તિ આ કોર્ષ કરી શકે છે.

૨. આર્ટ એક્સેલ કોર્સ (૬ થી ૧૨ વર્ષ) ઓલ રાઉન્ડ ટ્રેનિંગ ઇન એક્સેલન્સ

માતાપિતાને બાળકો માટે સામાન્ય ફરિયાદ હોય છે. જેમ કે ટીવી બંધ જોવું, ભાષવું નથી ગમતુ, મોબાઇલ, ગુસ્સે બંધ થવું, ખાવા પીવાની કુટુંબો વગેરેમાંથી સરળતાથી બહાર લાવી એમનામાં રહેલા આનંદ, ઉત્સાહ અને પ્રેમને યોગ્ય દિશા આપી તેમને સર્જનાત્મક કાર્યો તરફ વાળે છે. સુદર્શન કિયા દ્વારા તેમની ગ્રહણ શક્તિમાં વધારો થાય છે. બાળકોને સ્વસ્થ બનાવી, તેમનામાં રહેલી શરમ, સંકોચ, ગુસ્સો, ડર, ઈષ્યા, સ્ટેજફિયર વગેરેમાં ઘટાડો થાય છે. રમતગમત દ્વારા આ ટ્રેનિંગ આપવામાં આવે છે.

૩. યુથ એમ્પાવરમેન્ટ સેમિનાર (૧૩ થી ૧૮ વર્ષ) (Y.E.S.)

યુવાનોને યોગ્ય માર્ગ વાળવા તેમજ

તેમને જીવનનો સાચો રાહ ચીંધવા આ કોર્સ છે. જેમાં શુદ્ધ લીસ્કશન, અનુભવોની આપવા, સરળ ધ્યાન, પ્રાણાયમ યોગાસનો અને સુદર્શન કિયા દ્વારા ટ્રેનિંગ અપાય છે.

આર્ટ એક્સેલ અને યસ કોર્સ માટે સમગ્ર કચ્છમાં એક માત્ર ટીચર અંજારના હો. મીરાબેન ઠક્કર જે ઉ વર્ષથી કચ્છમાં ટ્રેનિંગ આપી રહ્યા છે.

● યુથ એમ્પાવરમેન્ટ સેમિનાર (YES+) (૧૯ થી ૩૦ વર્ષ માટે)

શ્રી શ્રી યોગ્ય શિબિર

પૂર્ણ ગુરુજીએ ૧૯૮૮માં ભારત સરકાર તરફથી યોગ શિરોમણીનો જિતાબ મળેલો છે. એમના દ્વારા સૂચવાયેલી પાંચ દિવસની રોજના બે કલાકની આ શિબિર કરવાથી મન સ્વસ્થ બને છે, શરીર સ્ફૂર્તિલુ, સુસ્ત અને તંદુરસ્ત બને છે.

આ ઉપરાંત અન્ય કોર્સ જેવા કે-

1. આર્ટ ઓફ લિવિંગ કોર્સ, ભાગ-૨
2. દિવ્ય સમાજનું નિર્માણ (DSN) કોર્ષ
3. Y.L.T.P. યુથ લીડરશીપ ટ્રેનિંગ પ્રોગ્રામ
4. ગવર્નમેન્ટ કોર્ષ
5. સહજ સમાધિ ધ્યાન
6. ઈટરનીટી પ્રોસેસ
7. ટીચર્સ ટ્રેનિંગ કોર્સ
8. આયુર્વેદિક કુર્કિંગ કોર્સ
9. વૈટિક મેથ્સ
10. વાસ્તુશાખ વિશારદ

સંસ્થા દ્વારા ચાલતી સેવાકીય પ્રવૃત્તિ

૧. પ્રીગ્રન સ્માર્ટ પ્રોગ્રામ :

સમાજમાં સૌથી વધુ તરણોડાયેલા જેલ કેદીઓના વિકાસને પોતાનું લક્ષ્ય બનાવી વ્યક્તિ વિકાસ કેન્દ્ર પૂરા વિશ્વમાં જેલ કોર્ષ યોજી રહ્યું છે. આ શિબિરમાં કેદી તેમજ જેલના કાર્યકરો બને ભાગ લે છે. જેને પરિણામે જેલનું વાતાવરણ બદલાય છે.

વિશ્વના અનેક દેશો જેવાકે અમેરિકા, રષીયા, સ્કેન્ડેવીઆ, ઓસ્ટ્રેલીયા, નેથરલેન્ડ, જર્મની, કોએશિયા, સાઉથ આફિકા અને ઈંગ્લિન્ડમાં ચાલે છે. અમેરિકા યુરોપ અને

આફિકાના સ્કૂલમાં ટીનઅેજર્સમાંથી આક્મકતા અને ગ્રાસની લાગણી દૂર કરવા માટે નોન એગ્રેસેન પ્રોગ્રામ આપવામાં આવે છે. ભારતમાં લગભગ ૧૦૦ જેટલા જેલમાં જેલકોર્સ ચાલે છે તેમાં તિહાર જેલમાં ૪૨૭,૦૦૦ કેદીઓ અને ૮૦૦ ઓફિસરોએ કોર્સ કર્યા છે.

૨. NAP (Non Aggression Programme)

૩. ડી એડીક્શન પ્રોગ્રામ

વસન મુક્તિ કાર્યક્રમ બે પ્રકારના છે.

(અ) વસન મુક્તિ શિબિર : મેટિકલ ટ્રીટમેન્ટ, કાઉન્સેલિંગ અને શિબિર દ્વારા શીખવાતા પ્રાણાયમ, ધ્યાન અને શાસોશાસની કિયા બધાનો સમન્વય કરવામાં આવે છે. જેના ખૂબ સરસ રીજલ્ટ છે.

(બ) વસન મુક્તિ કેન્દ્ર : જ્યાં એકાદ મહિનો રહીને વ્યક્તિ ખાગીથી વસનમુક્ત બને છે.

૪. ધ્યાન કેન્દ્ર :

સમગ્ર માનવ સમાજના સ્વાસ્થ્ય માટે સવારે ઊઠીને ઊં કાર, પ્રાણાયમ, યોગસન, ધ્યાન અને આ બધાનો સમાવેશ ૧ કલાકમાં થઈ જાય એવું સરસ પેકેજ બનાવવામાં આવ્યું છે. આવા કેન્દ્ર જુદા જુદા એરીયામાં નિઃશુલ્ક ચલાવવામાં આવે છે. તમારા કેન્દ્ર પરથી તપાસ કરી એનું સરનામું મેળવી આવા કેન્દ્રમાં જોડાશો તો સ્વાસ્થ સારું રહેશે.

૫ - H કાર્યક્રમ

(Health, Hygine, Home for homeles, Human Values, Harmony in Diversity)

સમગ્ર વિશ્વના કેન્દ્રોમાં આર્ટ ઓફ લિવિંગના હજ્જો કાર્યક્તાઓ સેવાના આવા સાચા ભાવથી સહજપણે મંગતા જાય છે. Y.L.T.P.ની ટ્રેનિંગ દ્વારા તથા D.S.N. કોર્સ દ્વારા આવા કાર્યકર્તાઓ તૈયાર થાય છે.

(અ) I.A.H.V. :

આ સંસ્થા દ્વારા કુદરતી આપત્તિમાં દરેક પ્રકારની ટેમ્પરરી તેમજ લાંબા ગાળાની સહાય કરવામાં આવે છે તથા ટ્રોમા રીલીફ

કેમ ચલાવવામાં આવે છે. આ સિવાય યુનાઇટેડ નેશન્સ સાથે મળીને સ્ટેન્ડ અપ એન્ડ સ્પીક આઉટ, બેટી બચાવો આંડોલન, તથા એચ.આઈ.વી. એઈડસને અટકાવવાના કાર્યક્રમો યોજવામાં આવે છે.

- (બી) રૂલ ડેવલોપમેન્ટ પ્રોગ્રામ
- (સી) વુમન એમ્પાવરમેન્ટ પ્રોગ્રામ
- (ડી) વિસ્તાર ઇન્ડિયા
- (ઇ) શ્રી શ્રી સેવામંદિર
- (એફ) વેદ વિજ્ઞાન મહા વિદ્યાપીઠ

આજ છે વેદ વિજ્ઞાન મહાવિદ્યાપીઠ બેંગલોર - એટલે આપણો આશ્રમ જે આઈ ઓફ લિવીંગની સર્વ પ્રવૃત્તિઓનું કેન્દ્ર છે. આશ્રમ અનેક પ્રવૃત્તિઓથી ધમધમતું હોય છે. અહીં વેદ વિદ્યાપીઠમાં બાળકો આશ્રમ જીવનગાળી વેદનો અભ્યાસ કરે છે. ગુરુકુળની સ્થાપના કરવામાં આવી છે.

આસપાસના ગ્રામ્ય વિસ્તારના ગરીબ બાળકો માટે વિના મૂલ્યે ૧૮૮૪૦ની સાલથી કન્દ્ર માધ્યમમાં શાણ ચલાવવામાં આવે છે. જેમાં તેમને લઈ જવાથી માંડીને ગણવેશ, પુસ્તકો અને એક સમયના બોજન આપવા સુધીની સુવિધા આશ્રમ તરફથી પૂરી પાડવામાં આવે છે. બાળકોની સંખ્યા ૨૦૦૦ છે. તો વિજ્ઞાન મહાવિદ્યાપીઠનું સરનામું (બેંગલોર આશ્રમ) ૨૧ કિમી કનાકપુરા રોડ, ઉદ્યપુરા, બેંગલોર (સાઉથ) ૫૬૦ ૦૪૧. ફોન : (૦૮૦) ૨૮૪૩૨૨૭૩, ૭૪

(ફેક્સ) (૦૮૦) ૨૮૪૩૨૮૩૨

Website : www.artofliving.org/
www.esalsarg.net

● અન્ય આશ્રમ :

બેંગલોર સિવાય, કેનેડા, રશીયા અને જર્મની, જાર્કાર્ટા, સાયબીરીયામાં આઈ ઓફ

લિવીંગના આશ્રમ આવેલા છે.

ભારતમાં બેંગલોર પછી બીજો આશ્રમ ગુજરાતમાં બન્યો છે. ત્યાર પછી કેરાલા, ગોહાતી, પૂના, મુંબઈ તથા મદ્રાસમાં બન્યા છે

'શ્રી શ્રી ગુજરાત આશ્રમ' મહી નદીના કિનારે આંકલાવડી ગામ નજીક ૨૪ એકરની પવિત્ર જમીનમાં આવેલો છે. જ્યાં આશ્રમ છે ત્યાં પુરાતત્વવિદોના જણાવ્યા અનુસાર નારદમુનિએ સહસ્ર લય કર્યું હતું. તેવી આ ભૂમિ ગુરુજીના ચરણસ્પર્શથી પાવન બની છે. આશ્રમ એક વિશાળ વટવૃક્ષની જેમ સૌના હદ્દ તાપ હરે છે અને સૌને વિશ્રામ આપે છે. એક વખત આ સ્થળની મુલાકાત જરૂરથી લેવા જેવી છે.

● શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિ :

1. શ્રી શ્રી રવિશંકર વિદ્યામંદિર (૧૬ રાજ્યોમાં ૭૦ સ્કૂલ ચાવે છે)
2. શ્રી શ્રી યુનિવર્સિટી
3. શ્રી શ્રી રવિશંકર જુનિયર કોલેજ
4. શ્રી શ્રી મેનેજમેન્ટ કોલેજ
5. શ્રી શ્રી મીડીયા સ્ટડી (જર્નલિઝમ) આ માટે ઈમેઇલ- [\(૦૭૮\) ૨૬૫૫૭૫, ૭૨, ૭૩](mailto:sscms@visnetdsl.net)

● અન્ય પ્રવૃત્તિ :

1. શ્રી શ્રી આયુર્વેદ
2. મ્રાચીન ઉપચાર વિધિ
3. શ્રી શ્રી એગ્રીકલ્યર
4. શ્રી શ્રી સેન્ટર ફોર હુમન રીસોર્સીસ

● કષ્ણમાં ચાલતા કોર્પિસ અને કેન્દ્રોની માહીતી / પ્રશિક્ષકો :

ભૂજ :

૧. આનંદભાઈ ગૌતમ શર્મી ૪૪, જ્યુબિલી કોલોની. ૮૮૮૮૦૨૩૨૬૬

અંજાર :

1. ડૉ. મીરાબેન ઠક્કર (આઈ એક્સેલ / યસ કોર્સ માટે) એટલે કે બાળકો અને યુવાનો માટે કોર્સ (૮૮૭૮૦૪૨૮૮૮)
  2. મનીખભાઈ સચદે (૮૮૨૫૫૫૦૫૮૫)
  3. રણેનભાઈ ઠક્કર (૮૮૨૬૭૮૮૭૫૦)
  4. શ્રીમતી ભાવિનીબેન પંડ્યા (૨૧૧૦૯૧૭)
- કેન્દ્રનું સરનામું :** UCD Hall, બસ સ્ટેન્ડ રોડ, ઔડા ઓફિસની બાજુમાં, શ્રી સંસ્કાર કેન્દ્ર (૭ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે) ભાવિનીબેન
૫. શ્રી શ્રી યોગ કોર્સ માટે- ડૉ. નેહાબેન ઠક્કર (૮૪૨૮૮ ૭૭૮૩૩) અંજાર કેન્દ્રમાં પાંચ પ્રશિક્ષકો છે. શ્રી શ્રી યોગ / ગુરુપૂજા

ગાંધીધામ :

1. અમિતભાઈ વ્યાસ (૮૮૨૫૨ ૨૬૦૨૮) બેઝીક કોર્સ માટે
2. શ્રીમતી એકતાબેન વ્યાસ (૮૮૨૫૨ ૦૫૮૦૪) શ્રી શ્રી યોગ માટે
3. રાજેશભાઈ તારાણી
4. હિતેષભાઈ મહેતા
5. અચિનભાઈ

પાનદ્રો

1. સુરેશભાઈ ગામીટ (૮૮૭૮૮૮૨૪૩૮)
2. રાધાબેન ગામીટ
3. માલતીબેન (૮૪૨૮૩ ૭૭૮૬૭)

ઝાતિસેતુ

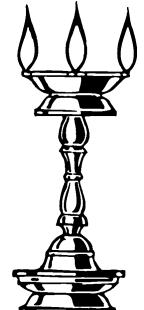
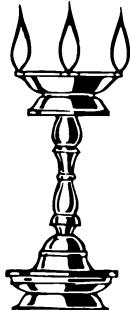
ઝાતિસેતુના ઘણા સત્યોએ માર્ચ-૨૦૧૦માં પૂરા થયેલ વર્ષ બાદ આગામી વર્ષ માટે લવાજમ રીન્યુ કરાવેલ નથી. તેઓએ આગામી ગ્રાન્ટ વર્ષ માટે રૂ. ૩૦૦/- અથવા આજીવન લવાજમના રૂ. ૧૫૦૦/- તથા અગાઉ લવાજમની જે રકમ બાકી હોય તે તાત્કાલિક ઝાતિસેતુ કાર્યાલય - અમદાવાદ પર મોકલાવી આપવા વિનંતી છે.

બુજુમાં શ્રી ઠિથ્યલાવભાઈ હેડાઉ તથા શ્રી વિજયભાઈ બુધ્યમંડી (રૂલપ્રેસવાળા), અંજારમાં શ્રી અનીલ સોની (પ્રભુકૃપા જ્યેલસ) અને નખત્રાણામાં શ્રી પ્રહુલભાઈ કંસારા (ઉદ્ય સ્ટેશનરી માર્ક્ટ) દ્વારા પણ લવાજમની રકમ સ્વીકારવામાં આવે છે.

વધુ વિગત માટે સંપર્ક : શ્રી જયમીન સોની - અમદાવાદ (ફોન : ૯૮૨૪૫ ૪૬૬૫૦)

'ઝાતિસેતુ'ના નિયમિત પ્રકાશન માટે આપનો સહકાર આવશ્યક છે.

શ્રદ્ધાંજલિ

અ.સૌ. સ્વ. શ્રીમતી ઘનુબેન જેઠાલાલ સોલંકી, ભુજ (કચ્છ)

સ્વર્ગવાસ : ચૈત્ર સુદ-૫, તા. ૨૦-૩-૨૦૧૦, શનિવાર.

અવ પૂછે શિવાને – “કેમ મુજ સ્તર નિયત થયું? કેમ કર્મ બંધન ઘડતર પામે?”

“સ્વભાવ મુજબ કર્મ કરે તું, કર્મ મુજબ સ્વભાવ તું પામે,

તું કર્મ બંધન તથો તું જ ઘડવેયો, તું સ્તર નિર્માણ પામે તું કર્મ પ્રમાણો.”

અવ અકળાયો, “સ્વભાવ મુજબ કર્મ, કર્મ મુજબ સ્વભાવ” જો આમ જ ચક્કર ચાલે,

તો કેમ ભવ સાગર તીરે પહોંચું? કોણ મુજ સ્તર સુધારે?

શિવ હાથ ઊંચા કીથા – “તું જ તારો ઘડવેયો, તારો ભવ-સ્તર તું આધારે!

હા! છે એક સ્થાન એવું જે તારી વારે આવે, માતા જો ધારે તો, ગર્ભ મણીં તું સ્વભાવ-સ્તર સુધારે,

સ્વભાવ મુજબ તું કર્મ કરે ને ઉત્તરે ભવ સાગર પારે.”

જાળી અવ જનેતા ને શિવથી મોટી, “જેનું ગર્ભ સ્થાન મુજ સ્વભાવ નિર્માતા, જે મુજ ઘડતર કરે.”

“ઓ જનેતા તું શિવથી ઊંચી, તું જ અણ કેમ ચૂકવીએ? તુંને શ્રદ્ધાંજલિ દેતા એટલું જ વિનવીએ,

સદા તું આશિષ વરસાએ અમ પર, અમે તું સંતાનો તું ઘડતરનું માન જાળવીએ!”

● શોકાતુર ●

અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી (પુત્ર)
નટવરલાલ જેઠાલાલ સોલંકી (પુત્ર)
હરેશકુમાર જેઠાલાલ સોલંકી (પુત્ર)
છરસુખ જેઠાલાલ સોલંકી (પુત્ર)
ભૂપેન્દ્ર જેઠાલાલ સોલંકી (પુત્ર)
સ્વ. અરવિંદ જેઠાલાલ સોલંકી (પુત્ર)
જીતેન્દ્ર જેઠાલાલ સોલંકી (પુત્ર)
નિરીશ અમૃતલાલ સોલંકી (પૌત્ર)
કિરીટ અમૃતલાલ સોલંકી (પૌત્ર)
રાહુલ અમૃતલાલ સોલંકી (પૌત્ર)
તારામતી શશીકાંત બુદ્ધભવી (પુત્રી)

મંજુલા અમૃતલાલ સોલંકી (પુત્રવ્યં)
કલાવંતી નટવરલાલ સોલંકી (પુત્રવ્યં)
ઉર્મિલા હરેશકુમાર સોલંકી (પુત્રવ્યં)
ધનલક્ષ્મી છરસુખ સોલંકી (પુત્રવ્યં)
માલતી ભૂપેન્દ્ર સોલંકી (પુત્રવ્યં)
સ્વ. છાયા અરવિંદ સોલંકી (પુત્રવ્યં)
કવિતા જીતેન્દ્ર સોલંકી (પુત્રવ્યં)
પ્રિતી નિરીશ સોલંકી (પુત્રવ્યં)
વૈશાલી કિરીટ સોલંકી (પુત્રવ્યં)
કિસ્ટીના રાહુલ સોલંકી (પુત્રવ્યં)
શાશીકાંત માવજી બુદ્ધભવી (જમાઈ)

દક્ષા મનીષકુમાર બુદ્ધભવી (પૌત્રી-જમાઈ)
નીપા બાવેશકુમાર પોમલ (પૌત્રી-જમાઈ)
સુખા વિજયકુમાર બારમેડા (પૌત્રી-જમાઈ)
શર્મિલા વિનલકુમાર બુદ્ધભવી (પૌત્રી-જમાઈ)
પ્રિયા રવિકુમાર બારમેડા (પૌત્રી-જમાઈ)
મીના સતીપદ્મકુમાર હેડાઉ (દોહિત્રી-જમાઈ)
મિતા અનિલકુમાર પોમલ (દોહિત્રી-જમાઈ)
દિના હિંતેશકુમાર બગગા (દોહિત્રી-જમાઈ)
ભરત શશીકાંત બુદ્ધભવી (દોહિત્ર)
રીના ભરતભાઈ બુદ્ધભવી (દોહિત્રવ્યં)

વિક્રમ, જીત, હિતેન, મિતેશ, નીરજ (પૌત્ર), ચાંદની, રાધિકા, સ્વ. હેમાતી, સ્વ. આનંદી (પૌત્રી)
ખુશાલ, ચંદ્ર, છર્ષ, જીયાનશુ (પરપૌત્ર), હેતવી, નંદિની (પરપૌત્રી), અોમ, રદ્ર (દોહિત્રાપુત્ર), જેની, ધૈર્ય, નિશીત, દર્પણ (પુત્ર દોહિત્રા)
તું સાથ પામ્યો જથારે આ પરિવાર, શૂન્યમાંથી થયું સર્જન, ઝીલ્યો હર પરિસ્થિતિ તાણો પડકાર, પરિવાર બન્યું નંદનવન.”

જેઠાલાલ નાનજી સોલંકી (તોડાવારા) પરિવારની હૃદયાંજલિ

શાસ્ત્રાદ્યોપ

એપ્રિલ - મે '૧૦

વિજ્યાબેન મુખ્યમંત્રી

આજથી ૭૦ વર્ષ પહેલા નડિયાદના સંતરામ મંદિરમાં એક મહાન સંત પદ્ધાર્યા હતા જેનું નામ બુલાયીરામ હતું. અને તે મહાન પુરુષ હતા. તેમણે આ ગરબો બહેનોને ઘરે ઘરે ગાવાનો રીવાજ હતો અને બહેનો આનંદથી ગતા. અને 'હરીશ્વંગ રાજની કસોટી' વિશે આ ગરબો છે. રજૂ કરે છે વિજ્યાબેન બુધ્ધભક્તી. આ છે આપણી સંસ્કૃતિનો વારસો. ગાઓ, શીખો અને સાંભળો....

— મુખ્યમંત્રી

સત સંગી જનો સત બેલી સીતા રામ છે રે
સત્ય ડેરાવાનું કામ છે રે
સત ગુરુ ચરણો પ્રણામ રે... સત સંગી

દેવ બેઠો સભા ભરી, હંડપુરીની મોરી
વિશ્વામિત્ર વશિષ્ઠ બે આવ્યા
આવી પહોંચ્યા ત્યાંય
એક રાજેશ્વી ભલા રૂડા રે
એક કોધી ને બીજા શાંતિ રે સતસંગી

દેવ પૂછે દીઠો તમે મૂઢે પર ભૂખ
મન વાણીને કર્મ છે જેનું સત્ય, સ્વરૂપ
માત્ર હરીશ્વંગ રાજવી રે
તેના સામો બીજો કો નથી રે
કર્યા વસતીઓ વધાડા રે... સતસંગી

વિશ્વામિત્ર ઝાંખે કહે એ છે તમ જમાન
પાગ પાણી રાખો તમે એ છે ગુણગાન
માત્ર હરીશ્વંગ રાજવી રે તેના સામો બીજો કો નથી રે
કેના રાજ માંઠી નરી
નરી ચોરી ચર્ચિય.
પ્રજા સુખ શાંતિ સુવે ઊગડે બાર
સાચા નોકર સાચા શેઠિયા રે
સાચા વેપારી, સાચા વિત્યા રે
રાજ તેવી પ્રજા હોય રે... સતસંગી

વિશ્વામિત્ર મોકલ્યો દેત્ય એક બળવાન
કરે અયોધ્યા નગરી વસતીને હેરાન
રાજ રેખતની વારે ચિદ્યા રે
આયુધ લઈને પાછા વળીયા રે
દેત્ય ન આવ્યા હાથ રે સતસંગી

રાણી સતી તારામતી, શુભનિંદ્રા મારી
સ્વપું સતી, માર્દું લાગ્યું રે
જાણો મહારાજે રાજ ગુમાવ્યા રે
કર્યા છે વગડામાં વાસ રે... સતસંગી

નબકી જગી ઉકી આકુળ વ્યાકુળ થાય
સ્વપનું સાચું કરી ના પડે રે
કર્મ લખ્યા તે હોય રે સતસંગી

પાછો વળતા ભૂપતિ ભુલો પડીયો વનમાં
વિશ્વામિત્ર ઝાંખે આવ્યા બ્રાહ્મણ સ્વરૂપે ત્યાંય

રાજ ઝાંખે ને પાયે પડીયા રે
ઝાંખેએ બુટના જરિયો રે
સંભાળી જુની વાત રે... સતસંગી

પૂર્વ યજ્ઞ કરાવ્યો તુજ તાતે પૂજયારી
દાદ્યાંણા બાકી હજુ માંગુ એ વિશ્વાસ
માંગો તે હું આપી દઈ રે
સો મણ સોની માંગી લઈ રે
રાયે કયો વિદાય રે... સતસંગી

હવે એક દેવતા આવ્યા
લઈ બ્રાહ્મણ સ્વરૂપ
સાથે કન્યા એક પૂતળી રે
પાતાળ નાગની બેટડી રે
લીધા છે માનવી રૂપ રે... સતસંગી

વિષયત કહે આ પુત્રીનું દેબું કન્યાદાન
ધન મારી પાસે નથી
રખું ગામે ગામ રાજ કે ધન હું દઈ રે
પુષ્પ કન્યાદાન હું દઈ રે
ધર્મની પુત્રી સમાન રે સતસંગી જનો

રાજ, રાણી ઉઠીયા દઈ કન્યાદાન
વિશ્વામિત્રે ભજ્યો બ્રહ્મ રાશસના કામ
તમે રે મોરા રાજના ધ્યાની રે
વરને આપો શી પહેરામણી રે
કહો તો આલું બધું રાજ રે... સતસંગી

વિશ્વામિત્ર ઝાંખે ધન્ય તને નહીં પાર
જો સતવાદી હોય તો બોલ્યું તારું પાળ
રાયે જબ લીધું હાથમાં રે
રાખી ભરોસો જગ નાથનો રે
અપણા કરી દીધું રાજ રે... સતસંગી

હરીશ્વંગ રાજ સતી તારામતી
રોહિત રાજને બાળ
વસ પદે નીકળ્યા વસતી નીરે બહાર
બોલ્યો વિશ્વામિત્ર તે સમે રે
માર્દું સો મણ સોનું દેખને રે
જો સતવાદી હોય રે... સતસંગી

ઝાંખે એ ઉઘરાણી કરી
રાજ મન મુંઝાય

માસની મુદત માંગી લઈ રે
જીજુ તારું વાળી દઈ રે
મોકલો કોઈને સંગાથ રે... સતસંગી

એક માસનો વાપરો
જાણિએ કર્યો કબૂલ
ભલ રાક્ષસ ને મોકલ્યો કરવા તેમ વસુલ
સાથે ને સાથે જીશે ત્યાં રે
ડગણું એ હૂર બસે નહીં રે
જીજુ મોટો જન ફૂત રે... સતસંગી

રાજ રાખી ચાલતા પંથ ઉગારે પાર
રોહિત નાનું બાળ તે ઘડી ઘડી થાકી જાય
પિછાત તેને ધમકાવતો રે
ડોળા કાઢીને ડરાવતો રે
જીજુ મોટો જન ફૂત રે... સતસંગી

એક માસનો વાપરો પૂરો થયો
વચ્ચે આડો રાત હરછેત જાગ્યો
સામતો જાત કહી કમ જાત
કયાંથી કાઢીશ રાતમાં રે
આપીશ હાલ પભાતમાં રે
વેચીશ મારી જાત રે... સતસંગી

ખોલી જતી, તારામતી
નાથ જ ચેમ જ ન હોય
વેચી દાસી ને જીજુ વાળજે

લીધી પ્રતિશા પાળજે રે
એ છે સત્ય તથ્યો જય રે... સતસંગી

રાત વીતી વાણા વાયા
જીભો બજાર વચ્ચે
સો મણ સોને સુંદરીની હરાજ થાય
જોવાને લોકો ટોણે વળે રે
જેઈ જોઈને પાછા વળે રે
કો નહીં આવે લેનાર રે... સતસંગી

હવે એક દેવતા આવ્યા
લઈ બ્રાહ્મણ સ્વરૂપ
સો મણ સોને સુંદરી
જીભો રહ્યો જ્યાં ભૂપ.
વેચાતી લઈને દાસી કરી રે
રોહિત માની સંગાથ રે
સતસંગી જનો સત રોગી જનો.... સતસંગી

હરિશ્ચંદ રાજાની કસોટી કરી
દેવો આવ્યા ત્યાંય
ગાયે શીખે સુણે સાંભળે
જય જય બોલે બુલાખીરામ રે... સતસંગી

સતના બેલી સીતા રામ છે રે
સત્ય ઠેરાવાનું કામ છે રે
સતગુર ચરણે પ્રજામ રે... સતસંગી

lenovo

AMD

acer

hp

DELL

COMPAQ

intel
Core 2 Quad

Hasit R. Pomal

M. : 94293 42106

PARV INFOTECH

- ❖ All types of CCTV Camera
- ❖ Computer Sales & Service
- ❖ Peripherals Devices
- ❖ Networking
- ❖ Accessories

Plot No.-6, Koteswar Nagar, B/h. Hemlata Bag,
Savasar Naka, Anjar (Kachchh) 370 110.

ધ્યાનની પ્રક્રિયા ઊંડાણમાં વ્યવસ્થિત શીખવાડે છે - "અન ધર્મ"

ભારતીય સંસ્કૃતિના ઉર્ય આધ્યાત્મિક મૂલ્યોનું દર્શન ગુરુવાણીના પ્રસાદ સ્વરૂપે શ્રી હર્ષદ પોમલ તરફથી પ્રાપ્ત થયેલ છે. જે સેતુના વાંચકો માટે પ્રસ્તુત છે.

- મુખ્ય તંત્રી

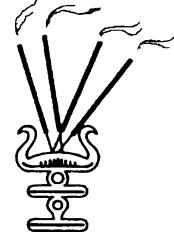
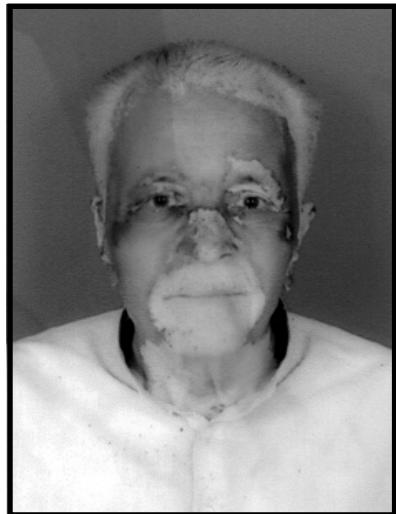
- સવારની પૂજાપાઠ કે એકાગ્રતા ધ્યાન નથી, ધ્યાન છે, વર્તમાનમાં પ્રત્યેક ક્ષણે અગૃહ રહીને જવાનું.
- ★ માનવ આખો દિવસ વિચાર્યી જ કરે છે. તેના મનમાંથી વિચારની પ્રક્રિયા એક ક્ષણ પણ દૂર નથી થતી. મનમાંની આ પ્રક્રિયા વિચારવાની ખૂબ જ જલ્દીથી થયા જ કરે છે. મન નજીકનું ને દૂરનું ખૂબ જ જલ્દીથી વિચાર્યી જ કરે છે અને તે એટલું તેજીથી વિચારે છે કે આપણને તેની ખબર જ નથી પડતી. અને તેની તેજ ગતિના કારણે ભિન્નતા ખતમ થઈ જાય છે. તેમાં સમય કે દૂરનું કે નજીકનું જે વિચારે છે ને વિચાર્યી જ કરે છે ને તે પ્રવાહમાં આપણે બધું ભૂલી જઈએ છીએ.
- ★ વિચારોના આ ઘોડાપૂરમાંથી મુક્ત કરે ને શૂન્યતા લાવે તે છે ધ્યાન. મનને સમજવું કે તેનાથી દૂર જવું તે છે ધ્યાન. મનને સ્થિર કરવું, શાંત કરવું તે છે ધ્યાન.
- ★ આપણામાંથી આપણાપણાના અહંકારને તોડવું, તે જ છે ધ્યાન.
- ★ તમારી પ્રેરણને જ બુધ્વત્વ છે અને તે છે ધ્યાન. બુધ્વત્વ એટલે જ્ઞાન અને તેની પ્રક્રિયા છે ધ્યાન.
- ★ બૌધ્ય ધર્મની ખુલ્લા છે જેન અને જેન ધર્મમાં કોઈ ચિહ્ન નથી હોતો. તે ચિહ્નમુક્ત હોય છે.
- ★ જેન જગવાનું શીખવાડે છે. હંમેશા “જગૃત રહે.”
- ★ આત્માની જગૃતિ જ જેન છે.
- ★ “અનંતતા” આત્મા માટે બુધ્ધનું મંત્ર્ય છે.
- ★ જે વસ્તુ નાશવંત છે, જે વસ્તુ સીમિત છે તેના વડે અમાપને કે શાશ્વતને માપી ન શકાય. તેથી મન વડે ક્યારે પણ પરમાત્મા વિશે સંપૂર્ણ સત્ય ક્યારે પણ કહી ન શકાય. પરમાત્મા અનંત ને અવિનાશી છે. તેને મન ઈન્દ્રિય વડે માપી કે જાળી ન શકાય. તેનો માત્ર અહેસાસ જ કરી શકાય.
- ★ જે સુગ્રથી સમજાવી શકાય તે (જેન) ધ્યાન નથી. બહુ જ સૂક્ષ્મ ઈશારાથી માત્ર તેનો નિર્દેશ કરી શકાય.
- ★ તથાગત બુધ્ધનું બીજું નામ છે, જેનો અર્થ થાય છે “જેવા આવ્યા તેવા ગયા.” બુધ્ય ભગવાન હંમેશા “હું” કે “મે” નો ઉપયોગ નહોતા કરતા, તે હંમેશા કહેતા “જેવું હતું તેવું જ પાયું” બસ આ જ બુધ્ધની પહેલાન છે.
- ★ જે પહેલેથી હતું તે જ હું પાય્યો છું. તેમ બુધ્ય કહેતા. આ વાત માત્ર સત્યને જાણવાની વાત છે. જેમાં કાઈ વિશેષતા નથી છતાં સત્ય એ છે કે સત્ય જેવી બીજી વિશેષ વાત કોઈ નથી.
- ★ જેનનો આધાર છે “સત્ય.” શબ્દથી પરે “નિઃશબ્દ.”

- ★ જે બોલવામાં આવે તે ‘સત્ય’ નથી, જે ‘અનસૂના’ રહી જાય તે સત્ય છે. (અધિકોની પરમાત્મા માટેની નેતી નેતીની વાત.)
- ★ ભીતરનું મૌન છે તે ધ્યાન છે.
- ★ ધ્યાન શીખવા માટે કોઈ પણ વ્યક્તિના વક્તવ્ય પર ભરોસો રાખવાને બદલે અનુભવ કરતાં મૌન રહી પોતાની અંદર ઉત્તરી તેને શોધો - હુંદો ને હુંદ્વાથી (શોધવાથી) સાધન આવી જશે. સાધન છે - મૌન. અને તેનાથી મૌન રહેવાથી ધ્યાન આવી જશે.
- ★ ધ્યાનમાં રેચનની ડિયા મહત્વની છે. રેચન એટલે શાસ બહાર કાઢવાની પ્રક્રિયા. શાસનો પણ એક વિજ્ઞાન છે - જેટલો આરામ શ્વાસ કાઢવામાં આવે છે, તેટલો આરામ લેવામાં નથી આવતો. આમ તેજ શાસ ફેંકતાં ફેંકતાં મનની ગાંઠ ખુલતી જાય છે તેમ તેમ મૌનને પકડતા રહીને શાસોચ્છવાસને જોતા રહો. તેમ આ પ્રક્રિયા કરતા કરતા ધ્યાન સહજરૂપ થતું જાય છે.
- ★ ધ્યાનને વારંવાર કરતા રહેવું પડે છે. વારંવાર પ્રેક્ટીસ કરતા રહેવું પડે છે તે પછી તે સહજ રૂપે જ થતા તે જેન થઈ જાય છે.
- ★ આમ ભીતરના મૌનનું (સત્યનું) પરીય કરાવનાર ગુરુ કહેવાય છે.
- ★ સાધનાનો પ્રારંભ જેના દ્વારા થયેલ તેને શરૂઆત કરતા પહેલા નમન કરવાનું પરંતુ ધ્યાનમાં આવ્યા પછી ગુરુનું સ્મરણ પણ કાઢી નાખવાનું.
- ★ જેણે બોધને પાય્યું તે બુધ્ય છે.
- ★ બુધ્ધમુશ્ર શરણમુશ્ર ગચ્છામિ હું જ્ઞાનને શરણે જાઉ છું.
- ★ ધર્મમં શરણમુશ્ર ગચ્છામિ હું ધર્મને (સત્યને) શરણે જાઉ છું.
- ★ સંધ્યમુશ્ર શરણમુશ્ર ગચ્છામિ હું એવા જ્ઞાનીઓ જે સત્યને માનનારા, સમજનારા, પરમાત્માને સમજનારા છે તેની સાથે રહેવા જાઉ છું.
- ★ જેન ધર્મ બહુ જ ગહેરો છે તેમાં ખૂબ જ ઊંડાણ છે.
- ★ આપણે આપણી પોતાની ધારણાઓના અસત્યમાં જ અટવાયેલા રહીએ છીએ.
- ★ બધા શબ્દો કે મંત્ર યાદ રહી ગયા તેથી જ્ઞાની નથી થઈ જવાતું. તેથી તે સત્ય નથી તેમ જેન કહે છે. મન કે ઈન્દ્રિય દ્વારા માનેલ જ્ઞાન અજ્ઞાન જ છે - મન દ્વારા યાદ કરેલ શબ્દો કે જ્ઞાનની માત્ર સીમિત છે તેથી તે અસત્ય છે. તેથી એ અસત્યનો આશરો લઈને અનંત એવા સત્યને પામવું અશક્ય છે. (કમશા)

હાર્દિક શ્રદ્ધાંજલી

● જન્મ ●
તા. ૯-૪-૧૯૪૧

● સ્વર્ગવાસ ●
તા. ૮-૪-૨૦૧૦

સ્વ. શ્રી સોની જેઠાલાલ જીવરામભાઈ મુ. તલોદ, જી. સાબરકાંડા
(કચ્છ ખંભરાવાળા)

અમારા પિતાશ્રી શ્રી સોની જેઠાલાલ જીવરામભાઈ બારમેડા એકાએક આ લોકમાંથી મહાપ્રયાજી કરી પરમાત્માના ધારને પામ્યા છે. અમારા પરિવારમાં કોઈને સ્વજ્ઞે પણ જ્યાલ ન હતો કે આવી મામુલી માંદગીને નિમિત્ત બનાવી, અમારા પિતાશ્રી અમને છોડીને એકાએક વિદાય થઈ જશે. અમે અને આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે જન્મ અને મૃત્યુ પરમાત્માના હાથમાં છે. તેથી પરમાત્માના નામ સ્મરણ સાથે અમારા પિતાશ્રીની આપ વિદાયથી પરિવારમાં પ્રસરેલી વેરા શોકની લાગણીમાંથી મુક્ત થવા અમે પ્રયત્ન કરીએ છીએ.

“જીવન એવું જીવી ગયા કે જોનારા જોતા જ રહી ગયા. કર્મ સદાય એવા કર્યા કે સૌના હદ્યમાં નોંધાઈ ગયા. ધર્મને કયારેય ભૂલ્યા નથી અને સુખ-દુઃખમાં સદાય હસતા રહ્યા.”

પ્રભુ એમના પુણ્યાત્માને ચિરઃશાંતિ અર્પે એ જ પ્રાર્થના. અમારા પિતાશ્રીની પુણ્ય સ્મૃતિમાં અમદાવાદ મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મંડળની મેડિકલ હેલ્પ લાઇનમાં રૂ. ૫,૦૦૦/- ભેટ.

લી.

સોની રશ્મિનકુમાર જેઠાલાલ
સોની હિતેશકુમાર જેઠાલાલ
સોની વિજયકુમાર જેઠાલાલ
સોની શૈલેષકુમાર જેઠાલાલ
સોની જયમીનકુમાર જેઠાલાલ

● સ્થાપના :

કેટલાક વખત પહેલાં એક વિચાર આવ્યો કે, ભુજ કંસારા સોની જ્ઞાતિ ટ્રસ્ટ, યુવક મંડળ અને મહિલા મંડળ દ્વારા ચાલતાં અનેકવિધ પ્રવૃત્તિ ઉપરાંત કાંઈક ધાર્મિક પ્રવૃત્તિ નિયમિત રીતે થાય તેવું કરવું જોઈએ. આ વિચારને મૂર્ત સ્વરૂપ ૨૦૦૭માં મુખ્ય સ્થાપક ભાવનાબહેન, નીલા બહેન અને અન્ય બહેનો દ્વારા અપાયો. અને એ રીત ૨૦૦૭ની સાલથી આ સત્સંગ મંડળની સ્થાપના થઈ.

આ મંડળ દર અગિયારસના ટિવસે જ્ઞાતિનાં કોઈપણ એક બહેનનાં ઘેર ભજનનો કાર્યક્રમ રાખે છે. અને અત્યાર સુધી એવાં ચાલીસ ઘેર ભજન સત્સંગ કાર્યક્રમ યોજાયેલ છે.

આ ઉપરાંત દર વર્ષ ચૈત્રી નવરાત્રિનાં દિવસોમાં મહાકાળી માતાજીનાં મંદિરમાં સાંજે ૫.૩૦થી ૭.૩૦ દરમ્યાન રાસ ગરબાનો કાર્યક્રમ યોજાય છે. આવા તુ ત્રણ ચૈત્રી નવરાત્રિનાં કાર્યક્રમો આ સત્સંગ મંડળ તરફથી યોજવામાં આવેલ છે.

આવા કાર્યક્રમો દરમ્યાન આરતી અને બેટ થાળી ફેરવતાં અત્યાર સુધી રૂ. ૩૦,૦૦૦ ગ્રીસ હજારની આવક થયેલ. આ આવકમાંથી થયેલ ખર્ચ પણીની બચત રકમ બેંકમાં જમા કરવામાં આવેલ છે. ભવિષ્યમાં પર્યાપ્ત રકમ જમા થયેથી એક સમૂહ ભાગવત્ કથા કરાવવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ છે.

આ સત્સંગ મંડળના કાર્યક્રમને જ્ઞાતિ તરફથી બહોળો પ્રતિસાદ મળેલ છે અને સત્સંગ કાર્યક્રમોમાં પુષ્ટ પ્રમાણમાં બહેનો હજારી આપે છે.

નીચે મુજબનાં બહેનો નિયમિત રીતે કાર્યકર તરીકે સેવાઓ આપે છે.

૧. નીલાબહેન પોમલ	૨. ભાવનાબહેન સોની (ચનાણી)
૩. જ્યેષ્ઠાબહેન સોની	૪. ગીતાબહેન પોમલ
૫. મીતાબહેન સોની	૬. દિતીબહેન સોની
૭. ગીતાબહેન મૈયા	૮. દ્યાબહેન સોલંકી
૯. જ્ઞાબહેન સોલંકી	૧૦. કવિતાબહેન સોલંકી
૧૧. નયનાબહેન ચનાણી	૧૨. મીતાબહેન હેડાઉ
૧૩. રેખાબહેન હેડાઉ	૧૪. જ્યોત્સનાબહેન કણ્ણા
૧૫. માલતીબહેન ગુજરાતી	

આ બધા સક્રિય કાર્યકરો અને અન્ય આપણી જ્ઞાતિના બહેનોના સહકાર અને સહભાગથી આ સત્સંગ મંડળ ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ અને પ્રવૃત્તિ કરતું રહ્યું છે.

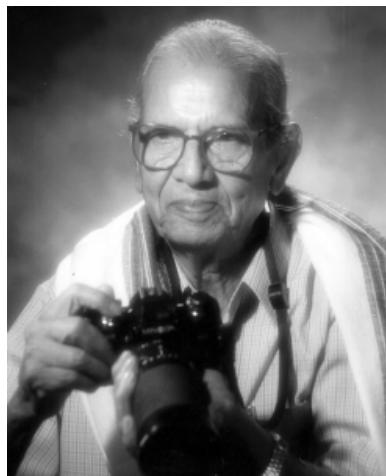
નીલા ચેમ. પોમલ, ભાવના ચે. સોની

એલ.એમ. પોમલ — આર્ટ ગેલેરીનું લોકાર્પદા

લાઈભ્રેરીનો શશ્નગાર કુલોથી નહીં પણ પુસ્તકો અને આર્ટ ગેલેરીથી જ થાય એવી ઉક્તિ સૌંદર્યને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે ખ્યાતિ અપાવનારા તસવીરકાર સ્વ. એલ. એમ. પોમલની આર્ટ ગેલેરી મહારાજ શ્રી વિજયરાજજી પુસ્તકાલયમાં લોકાર્પિત કરાઈ હતી. આ પ્રસંગે કચ્છ યુનિવર્સિટીના ગુજરાતી વિભાગાધ્યક્ષ અને જાણીતા લેખિકા ડૉ. દર્શના ધોળકિયાનું ‘રામાયણમાં માનવ મૂલ્યો’ વિશે વ્યાખ્યાન યોજાયું હતું.

આર્ટ ગેલેરીને ખુલ્લી મૂકૃતાં સૌરાભ્ર ટ્રસ્ટના ચેરમેન અને જાણીતા શ્રેષ્ઠી દામજભાઈ એન્કરવાલાએ પુસ્તકો અને આર્ટ ગેલેરી જ પુસ્તકાલયની શોભા હોય છે એવું કહી સ્વ. એલ. એમ. પોમલની આર્ટ ગેલેરીથી ભાવિ પેઢીને પ્રેરણા મળશે તેવી લાગણી પ્રદર્શિત કરી હતી. શ્રી એન્કરવાલાએ આવી આર્ટ ગેલેરી ઊભી થવી એ સ્વ. પોમલની સાચી શ્રદ્ધાંજલિ છે તેમ જણાયું હતું.

આ પ્રસંગે અતિથિ વિશેષપદેશી કચ્છમિત્રના તંત્રી શ્રી કીર્તિભાઈ ખરીએ સ્વ. પોમલ સાથે અંગત સંબંધો યાદ કરીને તેમને બ્લેક અને વ્હાઈટ તસવીરોના ભીખ પિતામહ ગણાવ્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે, પોમલના સમયમાં ભુજ, સાહિત્ય અને સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિઓનું કેન્દ્ર હતું. શ્રી ખરીએ આ પ્રસંગે એલ.સી. સોની સહિતના કલાકારો માટે પણ આર્ટ ગેલેરી બનાવવાનું સૂચન કર્યું.

હતું. તો અન્ય અતિથિ વિશેષ કચ્છમિત્રના મેનેજર શ્રી શૈલેષભાઈ કંસારાએ સ્વ. એલ. એમ. પોમલ સાથેના કૌટુંબિક સંબંધો યાદ કરી શ્રદ્ધાંજલિ આપી હતી.

આ પ્રસંગે પુસ્તકાલયના મંત્રી અને જાણીતા ચિંતક હરેશભાઈ ધોળકિયાએ લાઈભ્રેરી પ્રત્યે પ્રેમ વરસાવનાર સૌ દાતાઓનો ઋષિ સ્વીકાર કરી કહ્યું કે, તેમાં મહાજનોથી મંત્રીને નાના માણસોએ પણ દાનની સરવાણી વહાવી તેમને પુસ્તકાલયમાં પુસ્તકો ગોઠવવા માટે મદદ કરનારી સ્કુલો અને વિદ્યાર્થીઓનો આભાર માન્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે ધરતીકંપ પહેલા પણ આ પુસ્તકાલયમાં શ્રી પોમલની ગેલેરી હતી અને એ માટે મૂહુલાબેન બુચે દાન આપ્યું હતું. ગેલેરી માટે પોમલભાઈના પુત્રએ તસવીરોની પ્રત્યક્ષ ગેલેરી તૈયાર કરી દીધી છે.

કાર્યક્રમના આરંભે મહેમાનોનું સ્વાગત વિજયરાજજી પુસ્તકાલયના પ્રમુખ ઉપેન્દ્રભાઈએ કર્યું હતું. કાર્યક્રમનું દીપ પ્રાગટ્ય ગેલેરીના ઉદ્ઘાટા દામજભાઈએ કર્યું હતું. આભારવિધિ અને ઋષિ સ્વીકાર કારોબારી સભ્ય દિનેશ મહેતાએ કર્યા હતા. કાર્યક્રમનું સંચાલન રસનિધિ અંતાણીએ કર્યું હતું. ઉપપ્રમુખ પંકજ વૈષ્ણવ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા જ્યારે બાબુલાલ ગોર, રંજનબેન માંકડ તથા કારોબારી સભ્યો સહભાગી બન્યા હતા. **શ્રી. કચ્છમિત્ર**

ખેતરી ખેંગાર ચેરીટેબલ ટ્રેસ્ટ આયોજુત કિક્ટેટ ટુનામેન્ટ અહેવાલ

શ્રી મારુ કંસારા સોની યુવક મંડળ - ભુજ "ખેતરી ખેંગાર ચેરીટેબલ ટ્રેસ્ટ" ભુજ આયોજુત ટેનીસ બોલ કિક્ટેટ ટુનામેન્ટની ફાઈનલ મેચ તારીખ ૭-૨-૨૦૧૦ના રોજર ઈલેવન - ભુજ V/S. ઊં ઈલેવન માધાપર વચ્ચે સર્વોદય ગ્રાઉન્ડ ખાતે રમાઈ.

જ્ઞાતિની આ ટુનામેન્ટમાં કુલ ૨૧ ટીમોએ ભાગ લીધેલ. આ ફાઈનલ મેચની શરૂઆત કચ્છભિત્તના મેનેજર શ્રી શૈલેષ કંસારા દ્વારા ટોસ ઉછાળીને કરવામાં આવી. ઊં ઈલેવન - માધાપરે ટોસ જીતીને પ્રથમ દાવ લેવાનું નક્કી કરેલ. જેઓએ ૧૦૮ રન નોંધાવેલ. ભારે રસાક્સીના અંતે રોજર ઈલેવને ઉ વિકેટથી મેચ જીતી હતી. તેમાં મેન ઓફ ધી મેચ સંદીપ બારમેડાએ પ ઓવરમાં ૧૨ રન આપી ઉ વિકેટ ઝડપી હતી તથા ૧૮ રન નોંધાવેલ હતાં.

ફાઈનલ મેચ પૂરી થયેથી આમંત્રિત મહેમાનોની હાજરી સાથે દાતાઓના સન્માન સાથે વિજેતા ટીમ તથા ખેલાડીઓને ઈનામો અપાયેલ હતા. તેમાં વિજેતા ટીમને ટુનામેન્ટના મુખ્ય દાતા શ્રી પ્રભુદાસભાઈ ખેતરી ગુજરાતી દ્વારા ટ્રોફી તથા રોકડ ઈનામ એનાયત થયા. યુવક મંડળના પ્રમુખશ્રી દ્વારા રનર્સ અપ ટીમને ટ્રોફી એનાયત થઈ.

આ ટુનામેન્ટમાં અલગ-અલગ વિજેતાઓને ઈનામો અપાયા. જેમાં મેન ઓફ ધી મેચનાં વિજેતા સંદીપ બારમેડાને મુકેશ બારમેડા દ્વારા ઈનામો અપાયા. ટુનામેન્ટ સમિતિના કન્વીનર સંજ્ય પી.

બુદ્ધભાઈ દ્વારા મેચ ઓફ ધી સીરીઝના વિજેતા દર્શન કંસારાને ટ્રોફી એનાયત થઈ, મહિલા મંડળના ખજાનની શ્રીમતી અરૂણાભેન દ્વારા બેસ્ટ બેટ્સમેન સમીર છાગાળાને ટ્રોફી અપાઈ.

શ્રી મગનભાઈ બુદ્ધભાઈ દ્વારા બેસ્ટ બોલર ક્રીલ પોચકાને ટ્રોફી અપાઈ.

શ્રી નાનાલાલ બુદ્ધભાઈ દ્વારા બેસ્ટ વિકેટ કીપર કમલ સી. સોલંકીને ટ્રોફી અપાઈ.

શ્રી શશીકાંત બુદ્ધભાઈ દ્વારા બેસ્ટ ફિલ્ડર ચેતન બારમેડાને ટ્રોફી અપાઈ.

આ ટુનામેન્ટમાં અમ્પાયર તરીકે સેવા આપેલ શ્રી રમેશ બુદ્ધભાઈ અરૂણ બુદ્ધભાઈ, અનિલ હેડાઉ, સંજ્ય બળગા તથા સ્કોરર તરીકે સેવા આપનાર જ્યેશ બુદ્ધભાઈને સમિતિ દ્વારા ભેટ સોગાદ આપી બિરદાવાયા હતા.

સમગ્ર ટુનામેન્ટમાં મેન ઓફ ધી મેચના ઈનામોમાં મુકેશ બારમેડા તરફથી ઘડિયાળની પ્રતિક ભેટ આપવામાં આવેલ.

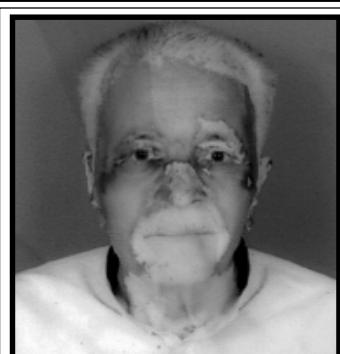
આ ટુનામેન્ટને સફળ બનાવવા માટે યુવક મંડળના સ્પોર્ટ્સ સમિતિના કન્વીનર સંજ્ય બી. બુદ્ધભાઈ, સચીન બુદ્ધભાઈ, મનોજ બુદ્ધભાઈ, દીપક પોમલ, ગીરીશ સોલંકી, નિર્મલ બુદ્ધભાઈ, રીતેશ પોમલ, રાજેશ પોમલ, રાહુલ ચનાણી, અશોક બુદ્ધભાઈ, મહેશ ગુજરાતી, સંજીવ બુદ્ધભાઈ વગેરેએ જહેમત ઉઠાવી હતી.

શ્રદ્ધાંજલિ

સ્વ. જેઠાલાલ જીવરામ સોની (તલોદ)ના અવસાનથી સમગ્ર કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિને એક અનુભવી વડીલ, સહદ્ય કાર્યકર અને ઉદારદિલ દાતાની ખોટ પડેલ છે. તેઓ સાબરકાંઠા તથા અમદાવાદ જ્ઞાતિ સમાજના સેવાકીય કાર્યોમાં સદા અગ્રેસર રહેતા. શ્રી અભિલ ભારતીય મારુ કંસારા સોની મહામંડળની રચનામાં તેમની ભૂમિકા મહત્વની હતી.

શ્રી કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મંડળ - અમદાવાદ અને 'જ્ઞાતિસેતુ' પરિવાર તેમને હૃદયપૂર્વક શ્રદ્ધાંજલિ અર્પે છે.

પ્રમુખ, શ્રી કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મંડળ - અમદાવાદ

સ્વ. જેઠાલાલ જીવરામ સોની
(તલોદ)

ગયા અંકમાં આપણે લોકશાહીમાં જ્ઞાતિ મંડળો શું શું કરી શકે? એવા સવાલ સાથે વિરભ્યા હતા. આપણે એ જોઈ ગયા કે લોકશાહીમાં દરેક છિઠ ધરાવતા, મતાધિકાર ધરાવતા નાગરિકોનો સમૂહ, વર્ગોના પ્રેશર ચુપની આવશ્યકતા રહેવાની. આ બાબતે આગળ જાણીએ તો આપણા ચુટેલા ગ્રામસભા, તાલુકા પંચાયત કે જીલ્લા પંચાયત કે મુનિસિપાલિટીના સલ્લ્યો અને હોદેદારો તેમજ ધારાસભ્યો અને વિધાનસભ્યો પોતપોતાના ક્ષેત્રો અને વિધ્યોને અનુરૂપ કાયદા ઘડવાનું, તેમાં સમયાનુસાર જરૂરી ફેરફારો સૂચવવાનું, તેની ચર્ચા કરવાનું અને ખરડા પસાર કરાવવાની પ્રક્રિયામાં ભાગીદાર થવાનું કામ કરે છે અને આ માટેની સામગ્રી તેમને તેમના મતદાર મંડળો પૂરી પાડતા હોય છે. જ્ઞાતિ મંડળો આવી સામગ્રી પૂરી પાડવાનું કાર્ય અસરકારક રીતે કરી શકે કારણકે એક વ્યક્તિ કરતાં સમૂહનું મહત્વ કોઈ પણ લોકશાહીમાં વધારે રહેવાનું જ.

આપણે ગુજરાતનો વિચાર કરીએ તો અહીંના દરેક ગામમાં સઈ, સુથાર, કડિયા, લુહાર, વણકર કે સાલ્વિ, કંસારા-સોની વિગેરે કારીગરોની જ્ઞાતિના લોકો મળશે, જે અગાઉની બોલી કે ભાખામાં વધીયાત કોમો તરીકે ઓળખાતા હતા. હવે જ્યારે એક કરતાં વધારે પરિવારો એકજ ગામ કે અમુક નજીદીકના ગામોના જુથમાં વસતા હોય ત્યારે તેમની વચ્ચે વ્યવહારો થતા હોય, તેમના રીત-રિવાજો હોય અને તેને અનુસરવામાં મદદ કરતા મંડળો પણ હોય. પરંતુ માહિતી અને જ્ઞાનને અભાવે ઘણી વખત આ લોકો દેશના બંધારણે આપેલ પોતાના અધિકારો જેવા કે વાણી સ્વાતંત્ર્ય કે અભિવ્યક્તિનો અધિકાર, મિલકત ધરાવવાનો અધિકાર, પોતાના દેશમાં ગમે તે સ્થળે ધ્યો-વેપાર-નોકરી કરી રોજગાર કરવાવાનો અધિકાર વિ. કાયદાની આંટીઘુંઠી ન સમજી શકવાને કારણો પૂર્ણ રીતે ભોગવી શકતા નથી. જેને કારણે ટંટા-ફસાદ થતા હોય છે અને કાયદાના રખેવાળો - પોલીસ પિક્ચરમાં આવે છે. હવે જો તેમને યોગ્ય સમજણ આપવામાં આવે તો સામૂહિક રીતે તેઓ, તેમના મંડળો દ્વારા યોગ્ય રસ્તો શોધીને એક સાચા નાગરિક તરીકે દેશમાં રહી શકે, પોતાનું અને પોતાના ગામ, પ્રદેશ કે દેશનું ગૌરવ અનુભવી શકે.

આ સંદર્ભમાં આપણે અમદાવાદ, જે ગુજરાતની ગાંધીનગર પહેલાની રાજ્યાની અને અત્યારે પણ રાજ્યાનીના જોડિયા શહેર તરીકે વિકસી રહેલ છે ત્યાં મુખ્ય મથક ધરાવતું “સમસ્ત કંસારા સમાજ (ગુજરાત)” નામે મંડળ આવેલું છે. જે છેલ્લા ૧૦-૧૨ વરસોથી સમાજ માટે ધણા અગત્યના કામો કરે છે. આવા કાર્યોમાં નોંધ લેવાપાત્ર અઠારેક જેટલા ગોડ-ઘટકને જોડવાનું કાર્ય કરે છે. જેમાં આ સર્વે ઘટકોના યુવક-યુવતીઓ માટે પસંદગી મેળા યોજવાની કવાયત દાદ માંગી લે તેવી છે.

આ ઉપરાંત, ગુજરાત તેમજ બૃહદ્દ ગુજરાતના દરેક ખૂણો, પોતપોતાના ક્ષેત્રમાં નોંધપાત્ર કામગીરી કરીને કંઈક ઓચિવ કર્યું હોય, કંઈક નામ કમાયા હોય, તેવી વ્યક્તિઓને શોધી શોધીને દર વરસે-બે વરસે ભરાતા અધિવેશનમાં તેમનું સન્માન કરવું અને તેમના વિચારો જાણવા, જ્યાં આવા અધિવેશનો ભરાય તે શહેર અને આજુભાજુના જ્ઞાતિજોના બાળકોને તેમની કલાને અભિવ્યક્તિ આપવા સ્ટેજ પૂરું પાડીને તેમને પ્રોત્સાહિત કરવા, સમાજનું મુખપત્ર

કંસારા ટાઈમ્સને સતત દર મહિને કોઈપણ સંજોગોમાં પ્રસિધ્ય કરવું, ઈત્યાદિ ગણાવી શકાય. આવી જ રીતે સ્થાનિક કક્ષાએ આવેલ ભૂજ, નખરાણા કે અંજરમાં યોજાતા સામૂહિક લગ્નોની નોંધ લઈ શકાય. તેવી જ રીતે જામનગર મુકામે કેળવણી માટે નાણાંકીય સગવડ અને સામૂહિક લગ્નની પ્રવૃત્તિ વ્યાનાકર્ષક બની રહે છે.

હવે આપણે થોડો વિચાર લોકશાહીમાં સામાન્ય રીતે જ્ઞાતિમંડળો શું કરી શકે એવી એકેટેમિક ચર્ચાને બદલે આપણા સમાજનો દાખલો લઈને તે સંદર્ભમાં આપણા આ મંડળ વિશે જ વાત કરીશું.

● સમસ્ત કંસારા સમાજ (ગુજરાત) (સર્કસ) :

આ મંડળનું મિશન છે સમાજના સર્વે સભ્યોને એકત્રિત કરવા, સંગઠિત કરવા અને એવી ઈવેન્ટો કરવી કે જેથી તેઓ સંગઠિત થઈ શકે. આ માટે તેમનું બંધારણ એવું પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડવાની મહેશ્યા ધરાવે છે કે જે જ્ઞાતિના ભાઈ-બહેનોના શૈક્ષણિક, આર્થિક અને બૌધ્યિક વિકાસ માટે ઉપયોગી રહે.

આ મંડળની એક્ટિવિટીમાં પ્રમુખ સ્થાને સોશિયલ ઈન્ટીગ્રેશન છે. પરંતુ તેમના બંધારણમાં મેભરશીપનો રસ્તો માત્ર એક જ છે અને તે પણ વ્યક્તિગત સત્યપદ છે. પરિવાર સભ્ય બનતો નથી. એક પરિવારમાં પુખ્ખવયની ૨૫ વ્યક્તિઓ હોય અને તેમનો વ્યવસાય મજૂરીનો હોય, તેઓ કદાચ સરકારશીના ધોરણો મુજબ બીલો પોવરી લાઈનમાં પણ આવતા હોય, તો તેઓને સત્યપદ માટે $25 \times 25 = 625$ રૂપીયા આપવા પડે. જે તેમને કેવી રીતે પોખાય?

“સર્કસ”ના ૧૮ ગોળ - ઘટકો, જેના સભ્યો સમસ્ત ગુજરાતમાં કચ્છથી કાઠિયાવાડના છ જીલ્લા અને ગુજરાતમાં ઉત્તરે બનાસકાંઠા અને સાબરકાંઠાથી લઈને દક્ષિણો તાપી, સુરત, ડાંગ, વલસાડ સુધીના ૧૮ જીલ્લાઓના દરેક તાલુકાઓ અને ૧૮,૦૦૦ ગામડાઓમાં ફેલાયેલ છે. જેઓ એક યા બીજી રીતે પોતપોતાના નાના મંડળો ચલાવે છે અને બની શકે તે રીતે પોતાના પ્રશ્નોને નીકેડો લાવવા પ્રયત્નશીલ રહે છે. પરંતુ “સર્કસ”ની સામે યક્ષ પ્રશ્ન એ છે કે આવડા મોટા સમાજનું નેતૃત્વ કેવી રીતે સંભાળવું? તેમની સામે પડકાર એ છે કે સરકારશીમાં કોઈ પણ સમય સમયાની રજુઆત કેવી રીતે કરવી? આ માટેનું હોમવર્ક, આ માટેની જહેમત, સાચી દિશામાં કામ કરવા માટે તેમની પાસે વર્ક ફોર્સનો અભાવ છે. કોણ ક્યાં રહે છે તેની મૂળભૂત માહિતી પણ નથી. જેથી સરકારશી તરફથી સર્વે જેવા કામો કરવાના હોય, જેમાં સહકારની ભાવનાથી સમાજના કાર્યકરોએ ગાઈડ તરીકે જોડવાનું થાય તો તેવા કાર્યકરો પાસે પૂર્તી માહિતીનો અભાવ જણાય છે. અને તેઓ મનફાવે તેવા, તેમને અનુકૂળ અર્થધટન તારવીને નિર્ણયો લઈ શકવાની ક્ષમતા ધરાવતા હોય છે જે નજરઅંદાજ ના કરી શકાય.

છેલ્લા એક દાયકા કરતાં પણ વધારે સમયથી આ મંડળ કંસારા સમાજને “ઓ.બી.સી.” એટલે કે “અન્ય પદ્ધત વર્ગ”માં સ્થાન અપાવવા પ્રયત્નશીલ છે. પરંતુ તેમની પાસે આ બાબત રાજકીય રીતે, કુનેછ અને મુત્સદીગીરીથી તેમજ આંકડાકીય રીતે પોતાનો

કેસ રજૂ કરવાની આવડત, તેમજ સામૂહિક રીતે સંવાદ રચીને આ બાબત કેવી રીતે આગળ ધપાવવી જોઈએ તેમાં કદાચ મતભાંતરોને કારણે તેના કર્તાહતિઓ પાછળ પડતા નજરે ચેત છે. જેને પરિણામે સરકારશીના પંચ પાસે આ કાર્ય અટવાયેલું પડેલ છે.

આવી સામૂહિક બાબતોમાં થોડા નવા વિચારો, કંઈક લેટરલ થીન્કિંગ કરીને, નવો પ્રયોગ કરવામાં ચીલાચાલુ રહ્યે ના જતાં નવી કેડી કંડારવામાં આવે, બદલતી પરિસ્થિતિ સાથે, સમય અને સંજોગને માન આપીને કંસારા સમાજ તેમના બંધારણને થોડું લચીલું બનાવે, થોડા ઉદાર થઈને દરેક ગોળ - ઘટકોના કર્તાહતિઓને મહત્વ આપે, ગ્રામ્ય સ્તર સુધીના મંડળોનું સંકલન કરે, તો શક્ય છે કે તેમની પાસે ખરી હકીકતો ઉજાગર થશે અને આ જ્ઞાતિમાં કીમી લેયર તેમજ બી.પી.એલ.ની રીતે કેટલા પરિવારો છે તેની સાચી માહિતી તેમના નામ, ગામ, ડેકાષા સાથે મળશે. હા, અલબત્ત આ માટે તેમણે વેકેશન દરમિયાનમાં હાઈસ્ક્યુલમાં કે કોલેજમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓને કામ સૌંપવું પડશે. તેમજ આ કામ સાચી દિશામાં આગળ વધવાની શક્યતા છે. માત્ર કારોબારીની મિટીગોના મર્યાદિત સમયમાં ચર્ચાઓ કરીને આ કામ થુંબ શક્ય નથી. કદાચ તેથી તો વિપરીત પરિણામો આવે અને નિરાશાના મોજ આવી જાય છે.

આ લેખનો હેતુ કોઈ સલાહ સૂચન આપવાનો નથી પરંતુ નક્કર વાસ્તવિકતા સામે હામ ભીડીને જે રીતે લોકશાહીમાં કામો ચાલતા હોય છે તેમાંથી રસ્તો કાઢવા માટે એક પ્રેસર શુષ્પ કેવી રીતે કામ કરી શકે, કેવા પગલા ભરી શકે, તેની તાકાતમાં દરેક સ્તરને સંકળીને યુવાધનને તેમને મનગમતું કામ આપી, તેમના કાર્ય દ્વારા તેમને સમાજમાં ઓતપ્રોત થવાની તક આપીને કેવા કેવા પગલા ભરી શકાય તેનું દિશાસૂચન છે.

ઉપર લખેલા વિચારોમાંથી નિષ્પત્ત થતા મુદ્દાઓને ગ્રાન્થ અંગેજ અક્ષરોમાં મૂકીએ તો MBA - એમબીએ કહેવાય. જેમાં “એમ”નો મતબલ છે માર્કેટીંગ કરો, લોકોને વાકેફ કરો, જ્ઞાનાવો, તેમની જ્ઞાનકારીને વિકિસ્તિત કરો, “બી” મતબલ બિલ કે બાંધો. અને “એ” - એકશન - કાર્યરત થવા માટેનું સૂચન કરે છે. આ મુદ્દાઓ આમ તો પોતાની રીતે જ સમજ શકાય તેવા છે. આમ છિતા તે બાબતમાં કયા કાર્યો અને તેનું આયોજન સંકળી શકાય તે દુંકમાં નીચે જણાવેલ છે.

૧. માર્કેટીંગ કરો, લોકોને વાકેફ કરો, તેમની જણકારીને વિકસીત કરો અને સંગઠનના વિકાસ માટે મુદ્દા આધારિત આયોજન કરો.

આ મુદ્દાની નેમ, જે કારણે આ સમાજ ઐક્યની ભાવના અનુભવે છે, તે ઓ.બી.સી.ના મુદ્દાને થોડો વધારે ઉપસાવવા માટે, સમાજની દરેક વ્યક્તિઓને, ગામો અને તાલુકા - શહેર લેવલે, તેમને આ બાબતમાં તેમના સારા - નરસા પાસાથી માહિતગાર કરવાની છે. આ પ્રચાર અને પ્રસારમાં કિમી લેયર અને બી.પી.એલ. વિશેના માપદંડો આપી શકાય. ઉપરાંત ઓ.બી.સી. શા માટે? એવા હેડિંગ હેઠળ તેના ભણતર, નોકરીઓ અને

નોકરીઓમાં બઢ્યીના નિયમો, રાજકારણમાં તેની વ્યવસ્થા કે કદાચ મેડિકલ સારવારમાં બી.પી.એલ.ના પરિવારોને સરકારશી તરફથી મળતી રાહતો, કન્ડગત સામે પછાત સમૂહ બાબતનો કાયદો, વિ. વિ. બાબતો સાંકળીને તેના લાભાલાભ જણાવી આ શૈક્ષણિક અને આર્થિક રીતે પછાત સમૂહને માહિતગાર કરી શકાય. આ માટે સાહિત્ય છપાવવું, સ્વેચ્છિક કાર્યકરો તૈયાર કરવા, તેમને ગ્રામ્ય કક્ષાના મંડળોનો સંપર્ક કરીને મિટીંગો ગોઠવવા માટે પ્રવાસમાં મોકલવા વિ.

૨. સ્થાનિક મંડળો સાથે ગઠબંધન - સંકલન :

આ સંકલન કરવાની, ગઠબંધન બાંધવાની, બિલ કરવાની પ્રક્રિયા થોડી ચેલેન્જિંગ છે, પડકારરૂપ છે પરંતુ બંધારણમાં યોગ્ય ફેરફારો સાથે અશક્ય નથી. જ્યાં સુધી સ્થાનિક કક્ષાના નેતાઓને મહત્વ ન મળે, એમની વાત કોઈ સાંભળનાર છે તેવી ધરપત ના મળે, સમાજના કામોમાં, તેમનો પણ હિસ્સો છે એવી ભાવના ઉત્પન્ન ના થાય, ત્યાં સુધી તેઓનો પ્રત્યુત્તર હળવો હોવાનો, સહકારની જગ્યાએ પ્રત્યાઘાત વધારે રહેવાનો, ટેકો આપવાની સામે ટેકો બેંચવાની વાતો વધારે થવાની. આથી, તેમને કો-ઓપ્ટ કરી શકાય, તેમનો કોઈપણ પદ્ધતિએ સમાવેશ કરી શકાય. તેમને એવા અનુભવો થાય કે અમદાવાદમાં “સરકસ”ના નામે ચાલતું મંડળ દૂર-સુદૂર બેઠેલા આપણા જેવા સર્વેનું છે તો આ લોકશાહીમાં કોઈપણ કાયદેસરના કામો કરાવવામાં મુશ્કેલી ઓછી થવાની શક્યતાઓ અનેકગણી વધી જાય છે. આ માટે જરૂરી છે નક્કર કાર્યો અને ચોક્કસ માળખાની, જે ખુલ્લી ચર્ચા વિચારણા પછી તેના માટેની સમિતિ નીમીને જ થઈ શકે.

(૩) એકશન : કર્મઝેવાધિકારસ્તે - કર્મ ઉપર તમારો અધિકાર છે. ભગવદ્ ગીતાનું આ બ્રહ્મવાક્ય જ્યાલમાં રાખીને ઉપર મુજબ આયોજન કરી, સંગઠનને સુગાઠિત કરીને યોગ્ય દિશામાં ક્રમબંધ પગલા લેવામાં આવે તો કોઈપણ કાર્યમાં નિરાશા સાંપડવાના અવસર ઓછા આવે. આ સર્વસ્વીકૃત સિદ્ધાંતનો અમલ જ્ઞાતિમંડળો જેવા સામૂહિક કાર્યમાં અવશ્ય સફળતા આપનારો છે. કારણકે સામાજિક કામો નિઃસ્વાર્થ ભાવનાથી કરવામાં આવતા હોય છે. જે બધા જ પાર્ટીસીપન્ટ્સ - તે કાર્ય પાર પાડવામાં ભાગ લેતા બધા જ એક્ટરો, સરકાર તરફના કે સમાજના નેતાઓ તરફના ને જ્યાલ હોય છે જ. તેથી ગીતા ઉપદેશીત નિર્જામ કર્મ બને તેટલી ધગશ અને સામૂહિક ભાવનાથી થવા જોઈએ.

લોકશાહીમાં જ્ઞાતિમંડળો, પ્રેસર શુષ્પ તરીકે શું કરી શકે, તે બાબતનો લેખ અહીં પૂરો થાય છે. પરંતુ આ મંચ, ચર્ચા માટે ખુલ્લો છે. માટે તમારા વિચારો અહીં જણાવીને આ વિષયને વધારે ઉપયોગી બનાવવામાં તમારો સહકાર આવકાર્ય છે.

● એક એસ.એમ.એસ. :

Universal saying : United we stand, Divided we fall.

In Democracy Pressure Groups means:

United we progress, Divided we regress.

પાટનગર ભુજ
અને કચ્છની આન,
બાન અને શાન સમે
જાગ્રત્માન ભુજ્યો
દુંગર હવે લશકરની
હક્કુમતમાંથી મુક્ત
થયો, એથી કચ્છ
અને ભુજ
નગરવાસીઓ માં
આનંદ અને હર્ષની
લાગડી જોવા મળે
છે. જ્યાં ભુજંગ
દેવનો અખંડ બેસણાં
છે, અને
રાજશાહીના

Arvind Nathani Bhi.
M-942868403

જમાનાથી પહેલાના સેંકડો વર્ષોથી કાળની થપાટો ખાઈ ખાઈને
કોઈ જોગંદર સમે દિસતો આપણો આ અડીખમ, ભુજ્યો હવે નવા
સાજ શાશગાર અને અસબાબ માંગે છે. ન્યાય જંબે છે. જાણો કોઈ
મદારીનાં કરંદિયામાં કેદ થઈને સુતેલો લાચાર ભુજંગ હવે આળસ
મરડી મુક્તમને વિહરવા આતુર છે.

ગોજારા ભૂકુંપ બાદ ભુજની કાયાપલટ થઈ, જાણો ભુજને નવો
અવતાર મળ્યો. હવે ભુજ સદાબહાર જીવાન ભાસે છે. પણ લશકરી
શાસન તળેથી બા અદબ મુક્ત થયેલો આ આપણો ભુજ્યો હજુ
સુધી વિકાસથી વંચિત રહ્યો છે. પણ હવે સ્વાજીમ ગુજરાતની
ઉજવણીનાં સમયમાં ભુજ્યાનાં ભાગ્ય ખુલતા હોય એવી આશા
બંધાઈ છે. ત્યારે આપણા આ ભભકાદાર ભુજ્યાની કાયાપલટની
અને એનાં આધુનિકરણની બે વાતો આજે કરવી છે. આશા છે
કે, ભુજ, ભુજ્યો અને કચ્છનાં સદનસીબે એની અમલવારી થાય
તો આવનારા દિવસોમાં ભુજ્યાનો નજારો કંઈક ઓર અને હટકે
જોવા મળે.

સૌપ્રેથમ તો ભુજ્યાને ફરતી ફેન્સીંગ તાત્કાલીક કરી લેવી
જોઈએ. જેથી કોઈની "ભુરી નજર" હોય તો એ એમાંથી મુક્ત
રહી શકે અથવા કોઈ બિલ્ડર લોભીની કુદાણ તેના પર પડે અને
ભષાચાર અને લાગવગ થી કોંકીટ જંગલો ઉભા ન થઈ જાય.
તેમાંથી બચાવી શકાય.

આમ તો ભુજ્યો ભુજનું પાદર ગણાય, એટલે એની ખાસી
ઉચ્ચાઈ પર હનુમાનજી મહારાજનું રોડ ટ્યુ વિરાટ મંદિર હોવું
જોઈએ. આ મંદિર શિખરબંધ નહીં પણ ઓપન હોવું જોઈએ. એને
ફરતી કલાત્મક ગ્રીલ હોવી જોઈએ. રાજશાહીની જંખી કરાવતું
એક સરસ મજાનું મુખ્ય પ્રવેશ દ્વાર (ઢેલી) હોવું જોઈએ. અહીં
જ્યક્ષણ ઈન્દ્રજિ સ્મૃતિવન જેમાં દુર્લભ વનસ્પતિઓનું ઉદ્ઘાન સાથે
રમણીય બાગ હોય. વન વિભાગનાં સાથ અને સહકારથી શક્ય
એટલા વધુમાં વધુ વૃક્ષો વાવીને ઉછેરવા જોઈએ. શક્ય હોય તો
અહીં પક્ષી ઘર પણ હોવું જોઈએ. સાથે બે-ગ્રાણ મોટા ચબૂતરા તથા

પીવાના પાણીનાં
કુંડા-કુંડીયું પણ
ઠેર ઠેર હોવા
જોઈએ. ઊંચે
પહાડી પરથી
ખળ-ખળ જરણાં
વહેતાં હોય જે
અંડર ગ્રાઉન્ડ ટાંકા
બનાવી સંગ્રહ
કરીને એ જ
પાણીથી ઝૂવારા
પણ બનાવી
શકાય.

ભુજ્યાનાં
પ રિ સ ર મ ા

ફોસિલ્સ પાર્ક અને આઈ ગેલેરી પણ ઉભી કરી શકાય. સાથે
ઓડિટોરીયમ, ઓપન એર થિયેટર, કોમ્પ્યુનિટી હોલ પણ બનાવવો
જોઈએ. અહીં સોલાર લાઇટોની સુવિધા ઉભી કરી શકાય.
ભુજ્યાની પાંચમ ધારે એક વિશાળ ટાવર (ઘડિયાળ) પણ ગોઠવી
શકાય. સહેલાણીઓની સુવિધા માટે અહીં શુદ્ધ અને સાત્વીક દેશી
ઢબની કેન્ટીન જરૂરી છે, જ્યાં આરોગ્યપ્રદ આહારની સુવિધા હોય.
પરિસરમાં પાર્કિંગની પૂરતી સુવિધા જરૂરી છે. અને આ ભુજ્યો
દરેક માટે પ્રવેશ ફી હોવો જોઈએ. જેના ખર્ચ માટે કાયમી આવક
ઉભી કરવા માટે રોડ ટ્યુ ફરતે દુકાનો બનાવી શકાય.

અંદાજે ચાર એકરમાં પથરાયેલા આ આપણા વિરાટ વિજયોનાં
શિખરે રાજશાહીની પરંપરા ગ્રમાણે અહીં નાગપંચમીએ મેળો ભરાય
છે. એવા આ આસ્થાનાં માનબિન્હુ સ્થળે ભુજંગ દેવનાં મંદિરનો પણ
જ્ઞાણોદ્વાર થવો જોઈએ. સાથે સાથે અંદર-ઉપર જે કંઈપણ બાંધકામ-
ડિલ્લો ગઢરાંગ કે ધરોહર બચ્ચી છે તે બધી મૂળ સ્થિતીમાં જાળવી
રાખવી જરૂરી છે. જેથી આવનારા દિવસોમાં કચ્છના સરતાજ સમું
આ સ્થાનક, પર્યટક ધામ તરીકે પણ વિકસી શકે.

મા આશાપુરાનાં જ્યાં બેસણાં હોય અને હમીરસર તથા
ભુજ્યો હોકારા પડકારા કરતા હોય એવા વહાલા વતનની ચિંતા
માધાપર (ભુજ) નિવાસી ભરતભાઈ ભુડીયા લંડનમાં બેઠા બેઠા
કરતા હોય. તેમાં કચ્છ પદ્યવિરાણ સંઘ અને વનવિભાગ જયારે તેમને
તમામ સાથ સહકાર આપવાની તત્પરતા દાખવી હોય ત્યારે એમનાં
વતન પ્રેમને બિરદાવીએ અને એમનાં ભુજ્યાનાં જ્ઞાણોદ્વાર સાથે
કલાત્મક કાયા પલટ કરવાનાં સ્વમ સાકાર થાય. એજ અભ્યર્થના.

આશાપુરા આશિષ દિયે, હમીરસર દિયે હોકારા

મા ગાયગી મંત્ર ભજો, જેનાં ભુજ્યો વાગે ભજકારા.

માનવી આકાશમાં ઉડતા શીખ્યો, પાણીમાં તરતા શીખ્યો,
પણ ઘરતી પર શાંતિથી કેમ જુગ્દું તે હજુ શીખ્યો નથી.

આજકાલ હસતાં હસતાં જેર પીવાય છે. એ જેર તો શરીરના અણુઓ અણુમાં ફેલાઈ જાય છે. અત્રમય, પ્રાણમય, મનોમન, વિજ્ઞાનમય અને આનંદમય જેવા પંચકોષોનું બનેલું કર્યાં આપણું આ પવિત્ર શરીર અને કર્યાં આજનું આ વિષમય થતું જતું મળીન શરીર.

બજીરમાં મળતાં અને ધૂમ પીવાતાં ઠંડા પીણાં તો આજનો ગરમાગરમ વિષય છે. તેમ છતાંએ આજની બાળ અને યુવાન પેઢી આ અનિષ્ટ સામે આંખ આડા કાન કરીને આવી લેરીલી શીશીઓ મોંઢે માંડતી દેખાય છે. આ વટ શેનો! શરીર મારવાનો વટ. જેર પીતી આ પેઢી — આજની પેઢી, એ ભયજનક અને ચિંતાજનક બાબત છે. આ બાબતે હવે મોહું થાય છે. હવે આપણે સૌએ ચેતવા જેવું છે.

જેનાથી જાજર-ચોકડી સાફ થઈ જતાં હોય એવાં જલદ રસાયણોની હરોળમાં બેસનારાં, ભલભલા કાટને દૂર કરનારા, કેન્સર અને મગજના રોગોને નોતરનારાં, શરીર પર ચરબી વધારનારાં ને ઉપરથી શરીરને નિર્માલ્ય કરી મૂકનારા, હાડકામાં છીડા પાડીને શરીરમાં પગપેસારો કરનારાં, શરીરમાંથી બીજુ બધુંજ નીકળી જાય, પણ જુદે ભરાઈને શરીરના આંતરાને નુકસાન કરનારાં પીણાં આપણે સામે ચાલીને પીએ છીએ. હવે તો તેનાથી દૂર રહેવાની અત્યંત જરૂર છે.

આજાદી મેળવવા માટે આપણે જેમ પહેલા વિદેશી કપડાંની હોળી કરી હતી, તેમ આજે હવે ઠંડા પીણાની ચુલામીમાંથી મુક્ત થવા એની હોળી-ધૂળોટી કરીને નામરોષ બનાવી દઈએ. તેની જગ્યાએ આપણા દેશી કુદરતી પીણાંને બે હાથ ફેલાવીને આવકારીએ.

જેને આવા મોંઘા પીણાં પોસાય અને શું એ જ કિંમતના કે એનાથી સસ્તા આપણાં દૂધ, શાકભાજ અને ફળકળાઈ વગેરેની કુદરતી લખલુટ બક્ષીસ આપણી વર્ષે છૂટે હાથે વેરાયેલી પડી છે. આપણાને તે બક્ષીસ લૂંટતા આવડતી નથી. તે બક્ષીસનો ઉપયોગ કરતાં આવડતો નથી. આપણે કૃત્રિમતા

પાછળ ઘસડાઈએ છીએ અને અંતે ફસડાઈએ છીએ.

આ કુદરતી પીણાં હાથવગાં, ઘરવગાં અને બિસ્સાવગાં છે. આખુનિક મમ્મીને મહેનત કરવી પડે તેવાં છે. પણ આ પીણાં આરોગ્યપ્રદ છે. નવી પેઢીને જ્યુસથી લલચાવવા જોઈએ. મમ્મીની એ જવાબદારી છે. આરોગ્ય માટે બહુજ ઉત્તમ છે. આપણે કુદરતી પીણાં વિશે માહિતી મેળવીએ અને દરેક ઘરમાં ઉપયોગ થાય એ જરૂરી છે.

૧. પાયનેપલ એટલે અનાનસ. હવે તો આપણે ત્યાં ટેર ટેર લારીઓમાં ગ્રાસોને પાંસઠ દિવસ પાકાં અનાનસ જોવા મળે છે. એનો સોનેરી પીળો રસ- જ્યુસ જોઈને કોને પીવાનું મન ન થાય? વળી પાછો તે જ્યુસ કૂમિનાશક અને પિતનાશક, તૃષ્ણાશામક અને પાચક, પથરીમાં તરત જ રાહતકારી, શરીરના સોજા ઉતારનારો છે. એમાંના બ્રોમોલિન તત્વને લીધે પ્રોટીનને પચાવે અને અપચો દૂર કરે છે.

૨. કાળી દ્રાક્ષ : તેનો ધેરો જંબુડીયો જ્યુસ શરીરનો કચરો બહાર કાઢે છે. એમાં પોટેશિયમ વધારે પ્રમાણમાં છે. નાના બાળકોને દાંત આવે, જાડા થાય, અપચો થાય ત્યારે ઉપકારી છે. એજ વર્ગની લીલી દ્રાક્ષનો લીલચણો રસ તો યૌવનકારી, પાચક, રેચક તો ખરોજ. ચામડીના રોગ પર અક્સીર છે.

૩. દાદમ : તેનો લાલ-ગુલાબી રસ પણ પિતશામક અને હદ્યરોગી માટે ધંધો ઉપકારી છે. નાના બાળકોને ઉધરસ અને કમળો, તાવમાં રાહત આપનારો છે.

૪. સંતરાં : તેનો કેસરિયો રસ પીવાથી પાચનશક્તિ સામે કેસરિયા કરવા તૈયાર થઈ જાય છે. આથી જ રમતવીરો માટે શક્તિ અને સ્કૂર્ટિ આપનારો છે. એમાં હિંગ અને સિંધાલૂણ નાખીને પીવાથી પેટનો દુઃખાવો, આફરો થાય તે ગાયબ થાય છે. નાના બાળકોને માતાનું દૂધ ન મળતું હોય ત્યારે કે અવારનવાર જાડા થતા હોય ત્યારે એ બાળકોને સંતરાનો રસ ગાળીને પીવડાવવાથી એની પાચનશક્તિ સતેજ થાય છે.

૫. મોસંબી : તેનો આછો પીળો રસ તો વિટામીન “સી” થી ભરપૂર છે. એમાંનું સાઈટ્રોક એસિડ મોટા આંતરડાયાં જંતુઓનો નાશ કરે છે. તેમજ ઉતેજક અને સ્કૂર્ટિ દાયક છે. માંદા, હદ્યરોગીને બહુ જ ઉપયોગી છે.

૬. સફરજન : એનો ધોળી-ગુલાબી જાંયવાળો રસ શારીરિક અને માનસિક આરોગ્ય વધારનારો છે. એ તો ઊંધની દવા પણ છે. દરેક રસની જેમ પાચનકર્તા છે. નાના બાળકનાં જાડા મટાડે છે અને તેમના પેટના રોગ મટાડે છે. જેમને બહુજ મગજમારી-મગજના કામ કરવાના હોય તેને તો સફરજનનો રસ પીવો જ જોઈએ. બીજાં શીશીના પીણાં કરતાં સફરજનનો રસ બધાને બહુજ ઉપયોગી છે.

૭. નારિયેળ : એનું પાણી બહુજ ઉત્તમ છે. નારિયેળ પાણી દરદીને બહુજ ઉપયોગી છે. ઓપરેશન કરાવનારને પાણીને બદલે આપવામાં આવે છે. નારિયેળ બધી જ ઝતુમાં મળે છે. એમાં કોઈ બેળસેળ નહિએ. કુદરતી પાણી છે. બહારથી કોઈ હસ્તક્ષેપ નથી. કુદરત પાસેથી સીધા મળતાં રસમાં ક્ષાર, ખનીજદ્રવ્યો, લોહતત્ત્વ અને વિટામીન “બી” છે. ગરમીવાળાને કે બહુજ થાકી જનારને વહારે આવે છે. આ રસમાં શર્કરા હોવાથી લોહીમાં તરત જ ભળી જાય છે. અને તરત જ ઊર્જ પેદા કરે છે.

૮. ફાલસા : આછેરું જંબુડિયા રંગનું ફાલસાનો રસ-શરબત તો કોઈ ઓર જ! વિટામીન “સી” અને કેરોટીન હોવી એય પાચનકારી છે. ગરમીના દિવસોમાં એ બહુજ ઉપયોગી થાય છે. બહુજ ગુણકારી અને પાચક છે.

૯. તરબૂચ : તેનું તાજેતાજું લાલટ્યક શરબત શીતળતા આપે છે. ગરમીમાં આરાપ આપે છે. પિત ગરમીમાં વધુ થાય છે તે શરબત પિત શામક છે. તેમજ પેશાબ ચોખ્યો લાવે છે. ગરમીના દિવસોમાં થાય છે. તેથી ગરમી સામે અત્યંત ઉપયોગી છે.

૧૦. આમળા : તેનું આછેરું લીલા રંગનું શરબત બને છે. તે શરબત સ્કૂર્ટિ આપે છે. જોમદાયી છે. તે શરબત નવજીવનદાયી છે. આંખો માટે તેજદાયી છે. એમાં વિટામીન

“બી” ભરપૂર છે. એટલે જ લોહતત્ત્વ છે. એનો મુરબ્બો નાના બાળકો માટે બહુ જ ઉપયોગી છે. તેનો મુખવાસ સારો છે, પાચક છે.

૧૧. કોહું : એ કઠળ હોય છે. ચટણીમાં વપરાય છે. કાળજાને ઠડક આપે છે. તરસ છીપાવે છે. પાચક અને પૌષ્ટિક છે.

૧૨. શેરડીનો રસ : ઔષધીય ગુણવર્ધ્મ વાળો છે. કમળાના રોગમાં બહુ જ ઉપયોગી છે. ઉત્સાહ વર્ધક છે. તેમાં આદુ અને લીંબુ તેમજ થોડા મીઠા વાળો રસ ગરમીનો દુશ્મન છે. તરસ છીપાવે છે. દરેકને તરોતાજી કરે છે. એમાં અનીજ દ્રવ્યો હોવાથી પોષક છે. પુષ્યળ તાવમાં પણ શેરડીનો રસ બહુજ ઉપયોગી છે. આ રસ બરફ વિનાનો તાવ અને કમળામાં લેવો જોઈએ.

૧૩. કોકમ શરબત : મહારાષ્ટ્રમાં અમૃત પીણું કોકમ શરબત. આથી એને અમૃત કોકમ કહે છે. કોકણ, ગોવા બાજુના કોકમનાં ઘાટાં લાલચટાક ફળોનાં ટુકડા પર સાકર પાથરીને, એને ચોળીને એનો રસ કાઢવામાં આવે છે. ખાંડ વગરના કોકમના અર્કના બાટલા તૈયાર પણ મળે છે. તે પ્રમાણમાં સસ્તાં છે. ઘરે લાવીને સાકરની ચાસણીમાં અર્ક ઉમેરીને શરબત તૈયાર થાય છે. અર્ક કે શરબત બગડે નહિ તેની સંભાળ માટે “પ્રિર્વેટીવ” જોઈએ નહિ. તેનો રંગતો અતિશય સુંદર છે. તે શરબત સ્કર્વી, ડાયેરિયા, હરસમસા, ડાયાબિટીસ (સાકર વગર), હદ્ય રોગ, પિતા, તજાગરમી, તાવ, કબજ્જ્યાતમાં ઘણો ફાયદાકારક છે. આપણા ગરમ ગુજરાતમાં આ સસ્તુ પીણું વેર વેર વપરાય તો ફાયદો થાય એમ છે. મારું ચાલે તો આ પીણાંને રાષ્ટ્રીય પીણાં બનાવી આપું એવું ઉત્તમ પીણું છે.

૧૪. ગોળ પાણી : અગાઉના સમયમાં બહારથી તાપમાંથી આવતા હતા, ત્યારે ગોળ વાટકીમાં અને પાણી આપતા હતા. તે પ્રણાલિકા અત્યંત જરૂરી છે. ગોળવાળું પાણી કરી તેમાં કાળા મરીનો ભૂકો નાખી પીવાથી ઘણો ફાયદો થાય છે તેથી એવું બનશે કે ફીજની જરૂર નહિ પડે. ખોરી

શરદી નહિ થાય.

૧૫. કાચી કેરીનો બાફલો : ઉનાળે કાચીકેરીનો બાફલો તો ઘેરઘેર ગાજતું-ગુજતું પીણું છે. ખાંડ કરતાં ગોળથી આ બાફલો વધુ ગુણકારી છે. રંગે પણ મોહક છે. શર્કરાને લીધે સ્વાદિષ્ટ લાગે છે.

૧૬. લીંબુનું શરબત : સહુ કોઈને પરવર્તે તેવું બહુજ ઉત્તમ લીંબુનું શરબત છે. એમાં વીટામીન “સી” છે. તે રોજ પીવું જોઈએ. તે પાચક અને પૌષ્ટિક છે. અનેક રોગોમાં ઉપયોગી છે. મરી-મીઠું નાખીને પીવાથી બેઠાં જીવનમાં બહુ ઉપયોગી થાય છે. નાના બાળકોને ખાંડની ચાસણીમાં આપવામાં આવે તો તેઓ આનંદથી પીએ છે. તૈયાર જેરીલા-રાસાયનિક પીણાં કરતાં લીંબુ પાણી અત્યંત સસ્તુ અને ફાયદાકારક છે.

૧૭. વરીયાળીનું શરબત : ગુજરાતનું જૂનું અને જાણીનું પીણું એ વરીયાળીનું શરબત છે. વરીયાળીનો ભૂકો કરી તેને સવારે પલવાળી રખાય બપોરે તેમાં થોડી ખાંડ નાંખી હલાવીને પીવાથી ઉનાળામાં વધારે તરસ લાગતી નથી. પેટ માટે બહુ જ ફાયદાકારક છે. તેમાં લીંબુ નીચોવીને પણ પીવાય છે.

૧૮. છાશ : “કુચ્છિઓ બારેમાસ” ની જેમ છાશ પણ બારે માસ. રોજ રોજ માખજા મેળવીને કે દહીની એમ જ બનાવેલી છાશ અમૃત પીણું છે. તદ્દન સસ્તુ છે. છાશ તો જીવનદાયી છે. છાશ અમૃત તૂલ્ય અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની રાસલીલાની જેમ સામાન્ય છે. દેવોને પણ દુલ્બ એવું પીણું ઔષધીય ગુણોથી ભરપૂર છે. એમાં શેકેલું અને ખાંડેલું જરૂર નાખવાથી તે વધુ સ્વાદિષ્ટ લાગે છે. વેદોમાં પણ લખેલું છે કે, ભોજનના અંતે છાશ પીવી બહુજ ફાયદાકારક છે. પાચક છે. (ભોજનના અંતે તર્ક પિબેત)

૧૯. દૂધ : બધા વિટામીન અને ક્ષારો દૂધમાંથી મળે છે. દૂધ જલ્દીથી પચી જાય છે. બાળકોને દૂધ ટિવસમાં ત્રણ ટાઈમ આપવું જોઈએ. એમાં ખાંડનો બહુ જ ઓછો ઉપયોગ થવો જોઈએ. દૂધનો ગરમ મસાલાવાળો ઉકાળો બહુ જ ઉત્તમ છે. જાડા

થાય ત્યારે દૂધવાળી કોઝી ફાયદાકારક છે. બાળકોમાં ચાની ઓછી ટેવ પાડવી જોઈએ.

૨૦. શાકભાજુના પીણાં : એવાં પીણાં એકેય વાતે પાછી પાની કરે તેવાં નથી. (૧) ટામેટાનો લાલ ચટાક સુપ બહુ જ પાચક છે. (૨) બીટનો સુપ વિટામીનથી ભરપૂર અને પાચક છે. બીટ બાફીને પણ ખવાય એ ઉત્તમ છે. (૩) મકાઈનો ધોળોફિટાક સુપ ખાવામાં અને દેખાવમાં બહુજ સારો છે. (૪) ભાજ નો સુપ બહુજ સારો છે. (૫) પરવળનો સુપ પણ બહુજ સારો બને છે. (૬) દૂધિનો સુપ પણ હોજરી માટે બહુજ સારો છે. આ બધા સુપો બાળકો, યુવકો અને વીલો માટે ઉત્તમ છે.

૨૧. લીલી ચા : હર્બલ ટી નામે જાણીતી લીલી ચા બહુ જ ઉત્તમ છે. એમાં સાકર, ફૂદીનો, તુલસી નાખીને પીવાથી ગરમાવો આવે છે. તેનો ઉકાળો કેલેરી બાળે છે. કોલેસ્ટ્રોલ નીચું રાખે છે. સંધીવાને કાબુમાં રાખે છે. આડ અસરો કરતી એલોપથીની દવા કરતાં શરીરને બહુજ ફાયદાકારક છે.

૨૨. મધ : શરીર માટે બહુજ ફાયદાકારક છે. એક જ્લાસ ઠડા પાણીમાં એક નાની ચમચી મધ નાખીને પીવાથી એનજ મળે છે. ગરમ પાણીના એક જ્લાસમાં એક ચમચી મધ લેવાથી ચરબી ઓછી થાય છે. વજન ઘટાડવા માટે ઉપયોગી છે.

૨૩. આંબલમાણું : આમલી પલવાળી તેના પાણીમાં ગોળ જેળવાય તે આમલમાણું તૈયાર થાય છે તે બપોરના ભોજન સાથે લેવાય છે. આમલમાણું ગરમીનું દુશ્મન છે. તજા ગરમી ઓછી કરે છે. બહુ જ સસ્તુ બને છે.

૨૪. કેસરનું શરબત : ખાંડની ચાસણી તૈયાર કરી તેમાં સાચી કેસર નાખી હલાવવામાં આવે છે. ગરમ ચાસણીમાં કેસર ભણી જાય છે. તેને શીશામાં લેવાથી સસ્તુ કેસરનું શરબત તૈયાર થાય છે. દૂધ, છાશ, પાણી સાથે લેવાથી તે બહુજ સરસ લાગે છે.

૨૫. ચીકુનો જયુસ : ચીકુના દૂધમાં જયુસ તૈયાર કરવામાં આવે છે. તે ગરમીનો, કફિનો, અપચાનો દુશ્મન છે. સસ્તો અને

સ્વાદીષ છે. રેચક છે.

૨૬. પપૈયાનો જ્યુસ : પાકા પપૈયાને સુધારી દૂધમાં તેનો જ્યુસ તૈયાર કરવામાં આવે છે. ઉનાળાની ગરમીમાં પિત વધુ થાય તે સામે અક્સરી છે. આમ પિત શામક છે. તેમજ રેચક છે. સસ્તુ અને સ્વાદીષ પપૈયાનો જ્યુસ બને છે.

૨૭. પાકા કેળાનો જ્યુસ : દૂધમાં પાકા કેળાનો જ્યુસ તૈયાર કરવામાં આવે છે. એમાંથી કેલ્ખિયમ સારા પ્રમાણમાં મળે છે. કુદરતી શર્કરા મળે છે. સસ્તુ છે.

૨૮. પાકી કેરીનો જ્યુસ : પાકી કેરીનો જ્યુસ દૂધમાં તૈયાર થાય છે. તે ગરમી અને તરસ ઓછી કરે છે. કુદરતી શર્કરા છે. પાણીમાં પણ તેનો જ્યુસ તૈયાર કરી શકાય છે.

૨૯. મગનું ઓસામાણ : મગનું ઓસામાણ નાનાં બાળકો અને માંદા માણસોને આપવાથી જરૂરી પ્રોટીન મળે છે. શક્તિદાયક છે. શરીરનો ઘસારો પૂરૈ છે.

આ બધા જ નેચરલ જ્યુસ-શરબત-રસ-સૂપ શરીર માટે પોષક છે. પાચન શક્તિ વધારે છે. વૈવિધ્ય મળે છે. આવા પીણામાં ભારોભાર અનીજ દ્રવ્યો, ક્ષારો, કુદરતી સાકર, વિટામીન્સ હોવાથી તે આપણી શક્તિ અને ચેતના વધારે છે. એનાં પોષક મૂલ્યોને લીધે એની ટેવ પાડવી જોઈએ.

કોઈ સામે દલીલ પણ કરશે કે એ બધી વાત સાચી પણ આ બધું મૌંઘું કેટલું? કેમ ભાઈ-બહેનો મૌંઘવારી ફક્ત દૂધ, ફળ, શાકભાજીમાં જ નડે છે? પીજા-બર્જર-ફોસા-ચોક્લેટ, આઈસક્રીમમાં નથી નડતી? ઝુપડામાં રહેનારા પણ અને બીજા પણ ચેવડા, ચવાણા, વડાપાઉં, દાબેલી જેવી વાનગી પાછળ પેસા ખર્ચી શકે છે. પણ દૂધ શું ન લઈ શકે? અને ફળ, શાકભાજી શું ન ખરીદી શકે?

બીજી બાજુ જોઈએ તો મૌંઘામસ ઠંડા પીણાં કે શરબતના બાટલા લોકોને પોસાય છે. બહાનું મૌંઘવારીનું છે કે એની પાછળની કડાકૂટનું છે? આ વળી કેવું? ફુંઝે છે પેટ અને કૂટે છે માયું.

તૈયાર જ્યુસ અને શરબતના ડબા કે બાટલા મૌંઘા હોય છે. મોટી વાત એ છે કે તે તાજા હોતા નથી. ઉપરાંત તે પેસા ખર્ચને તબીયત બગાડે છે. એમાં રહેલા એસેન્સ (રસાયણો) કૃત્રિમ રંગ અને પ્રિજર્વેટિવ શરીર માટે હાનિકારક છે. ભગવાન આપણને આળસમાંથી બચાવે તો સારું.

કુદરતીયક ચાલ્યા કરે છે. ઋતુચક પ્રમાણે હવામાન પણ ફરે છે. તેની અસર આપણા આરોગ્ય પર થાય છે. ચોમાસામાં પાચનશક્તિ નબળી પડે છે. શિયાળામાં ભૂખ વધુ લાગે છે તેમજ ઉનાળામાં પાણીની તરસ વધુ લાગે છે ત્યારે ડોક્ટરો પાસે જવા કરતાં ઉપર વિસ્તારથી સમજાવવા જ્યુસ, શરબત અને સૂપનો ઉપયોગ અવશ્ય કરશો એવી બધાને મારી વિનંતી છે. પરમકૃપાળું પરમાત્માને પ્રાર્થના કરું કે ઘરે ઘરે આ પીણા કમને નહિ, માત્ર પ્રયોગ ખાતર નહિ, નિયમિત અપનાવવા માટે માનસિક શક્તિ આપે એજ અભ્યર્થના. અસ્તુ.

Matrimonial

Name	: RISIL RAMESHBHAI CHHATRALA
	Son of Shri Rameshbhai Kantilal Chhatrala
Mosal	Smt Kalpanaben Rameshbhai Chhatrala
	Shree Balvantry Dayalal Parmar
Height	Sihor (Gujarat) : 5'8"
Weight	: 60 Kgs
Body Type	: Average
Blood Group	: B+
Complexion	: Fair
Physical Status	: Normal
Mother Tongue	: Gujarati
Spoken Languages	: English, Gujarati, Marathi, Hindi
My Family	: Lovely Grand mother, Father, Mother, Brother (BE Civil), Brother in law (Msc PhD), Sister Bsc
Address	: 679/1, Ramsharan Building, Landewadi, Bhosari, Pune-411039
Phone No	: 020-27127694
Mobile	: 09822761044 Email : rkcpn39@gmail.com
Birth Date	: 25/05/1983
Birth Place	: Junagadh ■ Birth Time : 6.45 a.m.
Educational Qualification:	B.E. (Industrial Electronics) - Pune Univ. M.Tech (Electronics and Telecommunication) – Mumbai University Pursuing – MBA- HR –Mumbai University
Profession	: Professor in Department of E&TC, M.M.I.T., Lohegaon, Pune.
Scale	: Class I as per UGC norms.
Belief	: Simple living High Thinking
Family Culture	: Truly Indian (Kathiawadi)
Expectation	: Samajdar, Sushil, Viveki, well educated

● નેટવર્કિંગ :

ગયા અંકમાં આપણે ફેઝીસ બુક અને ટ્રિવટરની થોડી વાત કરી. આ વખતે આપણે તેના ઉપયોગ માટે વાપરવામાં આવતા શબ્દો અને તેના વપરાશકર્તાઓ માટે કહેવામાં આવતા શબ્દો જેને અંગ્રેજીમાં સ્લેંગ (Slang) કહે છે, જેનો અર્થ થાય છે રોજંદી વાતચીતમાં વપરાતો પણ અધિકૃત શિષ્ટ ભાષાનો ન ગણાતો શબ્દપ્રયોગ કે કોઈ વિશિષ્ટ વર્જ અથવા વ્યવસાયની ભાષા – શબ્દ, કોઈને ઉદ્દેશીને અપશબ્દ ઉચ્ચારવા કે ગાળો દેવી, વિ. વિશે જાણીશું. પરંતુ તે પહેલા એકાદ બે હાઈવેર અને સોફ્ટવેરના શબ્દો સમજું.

● હાઈવેર :

લૂપબેક ટેસ્ટ : અંગ્રેજ શબ્દ Loopનો અર્થ થાય ફાંસો, દોરડાનો ગાળો, છેડા વિનાની પર્ચી કે ફિલ્મ, ગોળાકાર આદ્દત જેથી તેનું પુનરાવર્તન થઈ શકે તેવું, જ્યાંથી શરૂ થયેલ હોય ત્યાંજ પાછું આવેલ તેવું અને તેના પરથી આવ્યો કમ્પ્યુટરમાં વપરાતો શબ્દ લૂપબેક. જે એક નિદાન કરવાની રીત છે, જેમાં ઈલેક્ટ્રોનિક સીનલનું વહન થઈ અને ફરી જ્યાંથી તે મોકલવામાં આવેલ હોય તે જગ્યાએ જ પરત આવે છે અને તે પરત આવેલ સીનલની મૂળ સીનલ સાથે સરખામણી કરીને તે જ્યાંથી પસાર કરવામાં આવેલ હોય તે સાધનની સર્કિટ કે તેના ભાગની ચકાસણી કરવામાં આવે છે. આ આખી પ્રક્રિયાને લૂપબેક ટેસ્ટ કહેવામાં આવે છે. લૂપબેક ટેસ્ટ થકી કોઈપણ ઈલેક્ટ્રોનિક સાધન ચોક્કસ રીતે જ કામ કરશે તેવું નક્કી કરવામાં આવે છે. કમ્પ્યુટરમાં વાપરવામાં આવતા સાધનો આવા લૂપબેક ટેસ્ટમાંથી

પસાર થયેલ હોય છે. કમ્પ્યુટરમાં પણ આ ટેસ્ટ કરવા માટે લૂપબેક પ્લગ જોઈએ જે એક પોર્ટમાં દાખલ કરી શકાય જેથી લૂપબેક ટેસ્ટ કરી શકાય.

● સોફ્ટવેર :

ઓપનસોર્સ : જ્યારે કોઈ ઓપનસોર્સ શબ્દપ્રયોગ કરે ત્યારે સમજવું કે તે એક એવા સોફ્ટવેર પ્રોગ્રામની વાત કરે છે કે જેનો સોર્સકોડ સામાન્ય લોકો માટે, કોઈપણ મૂલ્ય કે કિમત ચૂકવ્યા સિવાય, નિઃશુલ્ક ઉપલબ્ધ છે અને તેમાં તમને યોગ્ય લાગે તેવા તેની મૂળ ડિઝાઇનમાં ફેરફાર કરીને ઉપયોગમાં લઈ શકો છો, શરત માત્ર એટલી જ કે તમે તેને વેચી ના શકો. તમારે તે સામાન્ય લોકો માટે નિઃશુલ્ક જ ઉપલબ્ધ કરાવવું પડે. આનું કારણ એટલું જ છે કે તે અનેક લોકોના સહિત્યારા પ્રયત્નો દ્વારા જનહિતાર્થી બનાવવામાં આવેલ હોય છે.

આની સામે પ્રોપરાઈટરી સોફ્ટવેર એક વ્યક્તિગત માલીકી ધરાવતું હોય છે. કમ્પ્યુટર ઇન્ડસ્ટ્રીમાં ઓપનસોર્સને પ્રોપરાઈટરીની વિરુધ્ધનો શબ્દ લેખવામાં આવે છે. દા.ત. વિન્ડોઝ ઓફિસ, તે બિલ ગેટ્સની માલીકી ધરાવતી માઈક્રોસોફ્ટ કંપનીનું સોફ્ટવેર છે. જે અને તેની કિમત ચૂકવીને તમારે ખરીદવું પડે. જેના ઉપર સીરીયલ નંબર હોય છે અને તે તમારા કમ્પ્યુટરમાં નાખો, ઇન્સ્ટોલ કરો, પછી ચાલે (ચોરી કરેલ કે પાઈરેટેડ વાપરતા હોવ તે અલગ વાત છે. પરંતુ તે કાયદેસર નથી.) જ્યારે લીન્ક્ષ નામની ઓપરેટિંગ સીસ્ટમ કે ઓપન ઓફિસ નામનું સોફ્ટવેર તે ઓપન સોર્સ સોફ્ટવેર છે.

● સેન્ડ મેઈલ :

આ પણ એક ઓપન સોર્સ સોફ્ટવેર છે જે મેઈલ ટ્રાન્સફર એજન્ટ (MTA) કહેવાય છે. જેનો ઉપયોગ ઈલેક્ટ્રોનીક મેઈલ કે ઈ-મેઈલનો માર્ગ નિશ્ચિત કરી અને તેની ડિલીવરી કરવા માટે થાય છે. આ પ્રોગ્રામની મૂળ પ્રત એરીક ઓલમેને ૧૯૮૦ની શરૂઆતમાં લખેલ. એવું માનવામાં આવે છે કે અત્યારે ઇન્ટરનેટ માટે વપરાતી મેઈલ સર્વસ કોમ્પ્યુટરોમાં ૭૦થી

કોમ્પ્યુટરનો કક્કો - ૧૪

તુલનીદાસ એલ. કંસારા

૮૦ ટકા સર્વસો સેન્ડ મેઈલનો ઉપયોગ કરે છે.

● ટ્રિવટર - twitter વિશે સમજ :

હમણા ફરી એક વખત આઈ.પી.એલ.

- કિકેટના ધંધા માટે બનાવવામાં આવેલ ઇન્ઝિન મીમિયમ લીગ, જેને મારો અંગત મિત્ર ઇન્ઝિન પોલીટીકલ લીગ કહે છે, ખરેખર રાજકારણનો અખાડો બની ગઈ, જેનું કારણ શશી થર્વે પોતાના ટ્રિવટર પરના બ્લોગ ઉપર આ વિશે કંઈક લખ્યું અને લલીતીએ પણ ચોક્કસ માહિતીઓ બ્લોગ ઉપર જણાવી, આમ ટ્રિવટર આજકાલ ન્યુઝમાં રહે છે તો તે સાઈટ માટેના અમુક શબ્દો જાણીએ.

કેટલાક ટ્રિવટરને એક એવી સેવા તરીકે ઓળખાવે છે કે જ્યાંથી તેઓ પોતે અત્યારની ઘડીએ શું કરી રહ્યા છે તે હુનિયાને જણાવી શકે. પોતાના વિચારો તેમની સામે મૂકી શકે અને પોતાના સમાચાર જેવા લખાણો માટે તેમના અભિપ્રાયો માંગી શકે. તેમનો સહકાર આવકારે. આનું કારણ એ છે કે ટ્રિવટર સાઈટ તમે ખોલો અને રજીસ્ટ્રેશન કરાવો એટલે જે બોક્સ ખૂલે છે, તેમાં સીધો એ મતલબનો સવાલ જ હોય છે કે અત્યારે તમે શું કરી રહ્યા છો? જેના જવાબમાં તમે ૧૪૦ અક્ષરોમાં કહી શકો કે હાલે હું કંસારા સમાજ માટે ઓ.બી.સી. મેળવવાનું કામ કરી રહ્યો છું અને તમારા તેની તરફણી કે વિરુધ્ધના મંત્ર્યોની જરૂર છે.

ટ્રિવટ - twit :

એટલે ટ્રિવટર સંદેશ જે ૧૪૦ અક્ષરોનો કોઈ પણ વિષય ઉપરનો હોય. આ સંદેશ જો પ્રોફાઈલને પ્રોટેક્ટ ના કરાવેલ હોય તો આખી હુનિયા જોઈ શકે.

ટાઈમલાઇન - Timeline :

એ તમારો ટ્રિવટર ઉપરનો હોમ પેઈજ છે જે તમારા બધા જ મોકલાવેલ અને તમે જેમને શોધ્યા, શોધી રહ્યા છો, તેમના તરફથી મેળવેલા સંદેશાઓ દર્શાવે છે.

ડાયરેક્ટ ટ્રિવટ - Direct twit :

તમારા માટેનો એક ખાનગી સંદેશ.

જે તમે અને મોકલનાર જ માત્ર જોઈ શકો છો. જે તમને શોધતા હોય અથવા તમારો પીછો કરતા હોય એને જ તમે ડાયરેક્ટ ટ્રિવ્ટર કરી શકો, સીધો સંદેશ મોકલી શકો.

ફોલો - Follow પીછો કરો :

તમે જે લોકોના સંદેશ તમારા હોમપેઇજ - ટાઈમલાઈન પર દેખાય છે, તેને તમારો સંદેશ જાય છે. મતલબ તમે તેનો પીછો કરો છો, જેને ટ્રિવ્ટરની પરીભાષામાં ફોલો કહે છે. તમે જેમ વધારે લોકોને શોધીને તેમને સંદેશ મોકલાવો તો ટ્રિવ્ટર તમને વધારે આનંદ આપશે, કારણકે તમારા ટ્રિવ્ટર મિત્રોનું વર્તુળ વધશે, પરંતુ અહીં તમારે સાવચેતી રાખવી પડશે કારણકે વધારે લોકોનો સંપર્ક વધારે ઘોંઘાટ કરી શક છે! માટે જ તમે જે સંદેશ ટ્રિવ્ટર ઉપર મૂકો, તેના જવાબમાં તમને જે ફોલો કરે, તેને જ તમારે ફોલો કરવાનું. અને તે પણ જવાબ કે ફીડબેક તમને, તમારા વિષય ને સહાયક જણાય તો જ તમારે આગળ સંદેશ વ્યવહાર કરવાનો રહે, નહિંતર વાત ત્યાં પૂરી થઈ જાય.

ટીએમબી (TMB) "tweet me back" - મને સંદેશો મોકલોનું ટૂંકું સ્વરૂપ :

ટ્રિવ્ટરના સંદેશ તમે કોઈપણ રીતે મોકલી શકો છો. તમારા ઈ-મેઈલથી, તમારા મોબાઈલના એસ.એમ.એસ.થી કે તેની સાઈટ પર લખીને વિ. હવે જ્યારે કોઈ હાલતા ચાલતા તમે તમારા મોબાઈલ ફોનથી આવો સંદેશો મોકલતા હો તો તેના માટેનો શબ્દપ્રયોગ છે ટ્વાલિંગ (Twalking) - અહીં ટ્રિવ્ટરનો ટી અને વોક્ઝિંગને જોડીને આ શબ્દ બનાવેલ છે.

આવા જ અન્ય શબ્દપ્રયોગો છે.

Twaffic : ટ્વાફ્ફિક જેનો મતલબ થાય છે ટ્રિવ્ટર પરનો ટ્રાફિક.

Twettiquette - ટ્રેવેટ્ટિકેટ - ટ્રિવ્ટર એટિકેટ માટેનો જોડિયો શબ્દ, ટ્રિવ્ટર ઉપર સંદેશ છોડવા માટેની રીતભાતનો પ્રચલિત થઈ, તેને માટે આ શબ્દપ્રયોગ કરવામાં આવે છે.

ચૈત્રી નોરતાની ઉજવણી

સુજમાં હાલે ચૈત્રી નોરતા દર વરસે ઉજવાય છે. રાત્રે ૮.૩૦થી ૧૦.૩૦ - ૧ કલાક માતાજીના જુના છંદ તેમજ ગરબા ગવાય છે. તેની ઉજવણી સારી રીતે થઈ હતી. રાત્રે સાંભળવામાં સ્વીવર્ગ તેમજ પુરુષોની સારી હાજરી હતી. ગાવાવાજા એક સોની હરીબાઈ પ્રેમજ સોની તથા બીજા વજુભાઈ અને ગીજા એકબાઈ રમેશભાઈ ગર્જ જણા દરરોજ એક કલાક રાત્રે ૮.૩૦થી ૧૦.૩૦ સારી જમાવટ કરી હતી. કેટલાય વરસોથી હજુ પણ આ જુની પ્રથા ચાલુ છે. વરસમાં બે વખત ચૈત્રી સુદુર-એકમથી ચૈત્રી સુદુર-આઠમ સુધી ગવાય છે તેમજ આસો માસમાં આસો સુદુર એકમથી આસો સુદુર-આઠમ સુધી જુના છંદ તેમજ ગરબા ગવાય છે. આ જુની પ્રથા કેટલાય વરસો થયા આપણા કાલીકા માતાજીના મંદિરમાં ગવાય છે. તે સિવાય હરીલાલ પ્રેમજ પોમલ ચૈત્રી માસમાં તેમજ આસો માસમાં આશાપુરા મંદિરમાં દરરોજ સવારના ૫.૪૫થી ૬.૧૫ સુધી માતાજીના ગરબા ગવા જાય છે. ત્યાં પણ સ્વી વર્ગ તેમજ પુરુષ વર્ગની હાજરી સારી હોય છે.

હરીલાલ પ્રેમજ પોમલ

Tweetorial ટ્રિવ્ટરની સાઈટ ઉપર કે તે બાબતમાં કોઈ લેક્ચર આપે કે તે શીખવાડવા માટેની જાહેરાતમાં કે તેવી ઈવેન્ટ માટે ટ્વુટોરીયલને બદલે આ શબ્દપ્રયોગ કરે, તો સમજવાનું કે તે ટ્રિવ્ટર વિશે છે. આ સિવાય તે સાઈટ પરના લખાણ બાબતમાં કોઈ પ્રવચન ગોઠવવામાં આવેલ હોય, તો તે બધા માટે પણ ટ્રિવ્ટરીયલ શબ્દ વાપરવામાં આવે છે.

Tweeple ટ્રિવ્ટર : ટ્રિવ્ટરના વાપરનારાઓને ટ્રિવ્ટર પીપલ કહેવાય છે, જેનું ટૂંકું સ્વરૂપ બનાવ્યું ટ્રિવ્ટર.

Twewbie ટ્રેવેબી : આ પણ ટ્રિવ્ટર પર નવાસવા આવનાર “” - “ટ્રિવ્ટર ન્યુ બી”ને ઓળખવા માટે એક ઘસાતો શબ્દ છે, સ્લેન્ગ છે.

Twishing ટ્રિવ્શિંગ : ટ્રિવ્ટર અને ફિશિંગને જોડીને બનાવેલ એક નવો શબ્દ. ટ્રિવ્ટરના ઉપયોગ કરનારને કોઈ એવો મેસેજ મોકલાવે કે જેનો હેતુ તેનો નામ અને પાસવર્ડ મેળવવાનો હોય તો તેને ટ્રિવ્શિંગ કહેવાય. આવો સંદેશ કદાચ એવું સૂચન કરતો હોય કે ચોક્કસ વેબસાઈટની મુલાકાત લો, જ્યાં પહોંચ્યા પછી લોગ-ઈન થવાનું કહે અને આ વેબસાઈટ બોગસ હોય, માત્ર તમારો પાસવર્ડ ચોરવાના આશયથી જ બનાવવામાં આવેલ હોય એવું બને તો તે ટ્રિવ્શિંગ થયું.

ટ્રિવ્ટોસ્પ્યાયર Twitosphere - ટ્રિવ્ટરની હુનિયાને ઓળખવા માટે, વર્ષાવવા માટેનો એક શબ્દ, જે ટ્રિવ્ટર અને એટમોસ્ફિયરને જોડીને બનાવવામાં આવેલ છે.

HEALTH FIRST :

You introduce your wife as “my lady@home.wife” and refer to your children as “client applications.”

Visit. : Swarnim Gujarat site www.swarnimgujarat.org and take oath. ■

સુભાષિત-ચિંતન

(અનુ. પાના નંબર-૪ ઉપરથી ચાતુ)

છે, જે કદાચ ફરી પ્રામ થતું નથી, જેની પીડા જીવન પર્યત ભોગવવી જ પડે! મિત્ર અને નોકરની બાબતમાં પણ એવું જ બનતું હોય છે. કારણ માત્ર એટલું જ હોય છે કે, ‘હૃષ્ટતા, લુચ્યાઈ અને અસહનશીલતા જેવા અવગુણોનો કદી કોઈ ‘માપ’ હોતું જ નથી! તેના કારણે શું શું અને કેટલું ભોગવનું પડશે તે કહી શકતું નથી! સાપનાં જેરની ઘાતકતા તેની જાતિના આધારે જાણી જેરની અસરો નાથી શકાય, પરંતુ માનવમાતાનાં મન-બુદ્ધિનાં સ્તરનું કોઈ માપક નથી! તે તો “તુંડું તુંડું મર્તિભિન્ના!” તેનો માપક શોધવો કેવી રીતે? દુષ્પત્તી, લુચ્યા મિત્ર અને સામો ઉત્તર આપનાર નોકર થકી કંઈક ને કંઈક તો ગુમાવવું જ પડે! (સુભાષિતમાં કલ્યાણ મૃજુ નહિ પરંતુ અન્ય કોઈપણ મૃજારની મૃજુ તો નિશ્ચિત જ છે!)

શાન્તિએટ

અપ્રીલ - મે '૧૦

These six pieces are King, Queen, Bishop, Rook, Knight & Pawn in Gujarati we know them as Raja, Vazir, Unth, Hathi, Ghodo & Pyado, but for better understanding, in this compilation, we shall continue to refer them in their international names.

BASIC RULES OF THE GAME :

No pieces can move through other pieces, nor they move onto a square with one of their own pieces. except the Knight, which can jump over other pieces.

These pieces can be moved to take the place of an opponent's piece which is then captured.

Basic motive of the game is to win, and to win one has to move pieces into a position where they can capture opponent's pieces in the next move or moves thereafter by landing on their square and replacing them. While playing this game, although attack is the best strategy, one has to ensure proper defence also and therefore it is important to control squares in the game.

Now we shall understand move of each pieces, starting with the King.

The king is the most important piece, which is to be defended at any cost to ensure continuation of the game.

So far moves are concerned, the position of the King is one of the weakest. The king can only move one square in any direction - up, down, to the sides, and diagonally. But, it can not go to a square where there is a threat of check. Only time the King can move more than one square is at the time of castling.

'Tulsi' - Ahmedabad

WHAT IS CASTLING ?

This is a special rule.

The move of castling allows you to move two pieces, i.e. rook and king in one move. This move will allow you to move your king two squares over to one side and then move the rook from that side's corner to right next to the king on the opposite side. But, in order to avail this move, one has to fulfill these four conditions viz.,

- (1) this must be the king's very first move
- (2) this must be the rook's very first move
- (3) there should not be NO pieces between the king and rook and
- (4) the king may not be in a check or pass through check.

Further, when you castle one direction the king is closer to the side of the board. That is called kingside or short castling. When you castle to the other side, through where the queen sat, is called castling queenside or Long Castling. Regardless of which side, the king always moves only two squares when castling.

WHY TO DO CASTLING?

Castling is done with a view to move your rook out of the corner and put your king in safe position.

CHECK AND CHECKMATE

As stated before, the purpose of the game is to win by checkmating the opponent's king. This happens when the king is put into check and cannot get out of check.

There are only three ways a king can get out of check, viz.,

1. Move out of the way (though he cannot castle!)
2. Block the check with another piece, or
3. Capture the piece threatening the king.

If a king cannot escape checkmate then the game is over.

Customarily the king is not captured or removed from the board, the game is simply declared over.

(To be Continue...in the Next issue.. the Queen...)

A Banker's Advice:

Sports make the life Balance, be Sporty!

નીચેના બંને ચિત્રોની સરખામણી કરી
પાંચ તફાવત શોધી કાઢો.

ટપકા જોડી ચિત્ર બનાવો અને રંગ પૂરો.

ઠે માનુષજી (૧), 'દેહ એ દેખાન માનુષજી (૨), 'નાના
માનુષજી (૩), 'નાના મિલાયું (૪), 'જીજ માનુષ (૫) : માનુષ

મુકૃતક

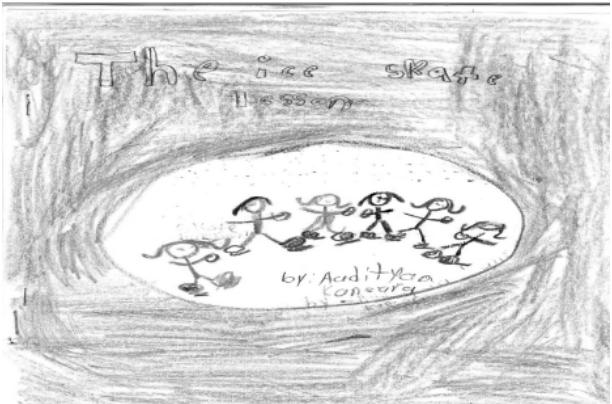
તડકો સહન કરે છે વેશાખ આખો
અમ જ કાઈ શ્રાવણિયો વરસાદમાં ભીજાઈ જતો નથી
કલમ ઉપાડી એકાઉ-બે લીટી આમતેમ
લખવાથી કવિતાઓ લખાઈ જતી નથી.
લાગણી, પ્રેમ, સ્નેહનો સરવાળો છે 'જુંગળી'
માત્ર 'કેમ છો?' પુછવાથી 'સંબંધો' બંધાઈ જતા નથી.
જુનલ સોની 'યાદ' - નાગલપુર, માંડવી (કરણ)

કવિતા

ક્ષિતિજના માથે બેસવાની 'નેમ' છે
ખુશબુને ખોલામાં ભરવાની 'ખેમ' છે
તારાઓ સાથે સંતાકુકડી રમવાની 'નેમ' છે
અવકાશને ટેરવું અડાડવાની 'ખેમ' છે.
સૂરજને ચુમવાની 'નેમ' છે
ચાંદની આંગળી પકડી ચુમવાની 'ખેમ' છે.
વાત જાણે 'એમ' છે, 'યાદ' કે....?
શબ્દો વગર અને કલમ ઉપાડવા વગર
કવિતા લખાઈ જય એવી હૈયામાં 'એમ' છે.
જુનલ સોની 'યાદ' - નાગલપુર, માંડવી (કરણ)

THE ICE SKATE LESSONS

A story written by
Aadityaa Kansara
 Std.-2 student, Age-7, Edision, NJ

One day my mom took me to Y.M.C.A. I was kind of nervous.

Then I found out that I was taking ice skate lessons. I was worried. I tried to do my best at the things.

Teacher was teaching me.

First thing I did was practice falling down and getting back up.

It was hard at first but now it is so easy.

I am going to be an ice skate teacher.

Before it was time to get out, we played a short game of tag to the door.

And my teacher said that I did really good. I was so proud. Since I do ice skate for several months now, I have started to get a lot better then I started.

દ્વારા વિનાની આંખ, સેવા વિનાના હાથ અને
 દાન વિનાનું કલ્ય નકામા છે.

અભિનંદન

'કરાટે' ક્ષોગે સિદ્ધિ મેળવતો મનન

ગુજરાત સરકાર - ગાંધીનગરની યુવા સેવાઓ અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના વિભાગ દ્વારા પ્રમાણિત TAE FUDO MARTIAL ARTS ASSOCIATION OF AHMEDABAD DISTRICT આયોજિત ૨૧મી જીલ્લા કક્ષાની કરાટે ચેમ્પિયનશીપ, ૧૫ મુહૂર્તાના રોજ ૨૦૧૦ના રોજ અમદાવાદ ખાતે યોજવામાં આવી હતી. તેમાં દસ વર્ષથી

નીચેના બાળકો માટેના ચેમ્પિયનશીપમાં અમદાવાદના કુ. મનન સોનીએ પ્રથમ સ્થાન મેળવી ગોલ મેડલ મેળવ્યું છે. ચિ. મનનને એમની આ સિદ્ધિ બદલ 'સેતુ'ના હાર્ડિક અભિનંદન.

ચિ. મનન, આપણી શાતિના, અમદાવાદ નિવારી શ્રી ગીરીશભાઈ સોનીના સુપુત્ર છે. અતે એ જાણવાનું પણ અસ્થાને નથી કે શ્રી ગીરીશભાઈ આપણા સમાજના અગ્રણી કાર્યકરણે. તેઓશ્રી આપણા સમાજની વર્તમાન કારોબારીના ઉપમુખ છે. ચિ. મનનની કરાટે ક્ષોગે પ્રગતિ બદલ શ્રી અને શ્રીમતી ગીરીશભાઈ સોનીને 'સેતુ'ના હાર્ડિક અભિનંદન.

★ કક્ષા મેહુલભાઈ સોની (તલોદ)

એ ૧૪મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૮ના રોજ સેવન્થ-૩ એડવેન્ટીસ્ટ હાયર સેકન્ડરી સ્કૂલ - મહિનગર ખાતે યોજાયેલ દ્વારા ગુજરાત રાજ્ય ટે-ક્વોન-ડો (કરાટે) ચેમ્પિયનશીપમાં ગોલ મેડલ અને તા. ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૦ના રોજ ગાંધીનગર ખાતે યોજાયેલ જીલ્લા કક્ષાની ટે-ક્વોન-ડો ચેમ્પિયનશીપમાં કંસ્ય પદક મેળવેલ છે.

★ ફાગુન મેહુલભાઈ સોની (તલોદ) એ ૨૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૦ના રોજ ગાંધીનગર ખાતે યોજાયેલ જીલ્લા કક્ષાની ટે-ક્વોન-ડો ચેમ્પિયનશીપમાં (કરાટે)માં ગોલ મેડલ મેળવેલ છે.

વાર્તા

બારીમાંથી રીતેશના દેખતાં જરૂરથી ટ્રેન પસાર થઈ ગઈ તથા વાતાવરણ ખુશનુમા હતું કારણકે વરસાદની સીજાન હતી. અચાનક રીતેશના મમ્મીએ આવીને તેને એક પ્રેશન પૂછ્યો, ‘બેટા રીતુ, આપણા શરીરનું સૌથી ઉપયોગી અંગ ક્યું?’ ત્યારે રીતેશ જવાબ આપ્યો કે, ‘મમ્મી, આપણા શરીરનું સૌથી ઉપયોગી અંગ તો ભગવાને આપણને આપેલ આંખો છે. કારણકે આંખોને લીધે જ આપણે આ સુંદર હુનિયા નિહાળી શકીએ છીએ. ત્યારે તેની મમ્મીએ કહ્યું, ‘નહીં બેટા. હું તને વિચારવાનો થોડો સમય આપું છું. તું મને વિચારીને કહેજો.’ થોડો સમય પસાર થયો. પછી ફરીથી એ જ પ્રેશન પૂછ્યાયો. ત્યારે રીતુએ કહ્યું કે આપણા શરીરનું સૌથી મહત્વનું અંગ તો આપણા કાન છે કારણકે કાનથી આપણે સાંભળીને બધું શીંઘી શકીએ છીએ. ત્યારે ફરી રીતેશની મમ્મીએ કહ્યું કે કાનથી આપણે સાંભળી શકીએ તે સાચું, પણ તે આપણા શરીરનું સૌથી ઉપયોગી અવયવ નથી. પણ કશો વાંધો નહીં. થોડો સમય વિચારી ફરીથી જગ્ઘાવજે. એમ કરતાં ૧૦-૧૫ દિવસ વીતી ગયા. ત્યારે ફરીથી એ જ પ્રેશન પૂછ્યાયો. રીતુને લાગ્યું કે હવે તેનો જવાબ સાચો જ હશે. તેથી ફરી દઈને રીતુએ તેની મમ્મીને કહ્યું કે, ‘મમ્મી, આપણા શરીરનું મહત્વનું અંગ તો આપણું હદય છે. પણ જ્ઞાને સંતોષ ન થયો હોય તેમ તેની મમ્મીએ કહ્યું કે, ના બેટા, તું તો હજ ઘણો બધો નાનો છે. જ્યારે તું મોટો થઈશ ત્યારે તને આનો જવાબ આપમેળે સમજાશે. હવે તો તેને વર્ષો વીતી ગયા. રીતેશ હવે યુવાન બની ગયો હતો. હવે તે સમજું બની ગયો હતો.

અચાનક બન્યું એવું કે તેમના પિતાજી લાંબી માંદંગીથી અવસાન પામ્યા. હવે તો જાણે તેમના ધરમાં મોટી આફંત આવી પડી હતી. રીતેશની મમ્મી પર તો જાણે આભ ફાટી નીકળ્યું. તેની મમ્મીને આશરો દેવા માટે હવે રીતેશના ખભાની જરૂર હતી. રીતેશના મમ્મી તો રીતુના ખભા પર માથું ટેકાવી ધુસકે ધુસકે રડવા લાગ્યા. હવે તો રીતુના પિતાજીના અવસાન બાદ રીતેશને સમજાઈ ગયું અને તરત જ તે તેની મમ્મી સમક્ષ બોલ્યો કે મા! હવે તારા દ્વારા વર્ષોથી પૂછાતા સવાલનો જવાબ મળી ગયો છે. સાચી વાત કહું મા, આપણા શરીરનું સૌથી મહત્વનું અંગ બીજું કંઈ નહીં બલકે દરેક વ્યક્તિના દુઃખમાં આશરો આપનાર વ્યક્તિનો પોતાનો ખભો જ છે. રીતેશનો આ જવાબ સાંભળી તેના મમ્મી રીતુને ભેટી પડ્યા અને કહ્યું કે બેટા, જેવી રીતે તે મને આપણા દુઃખમાં આશરો આપ્યો, તો હવે તું આપણા સમજાની દરેક દરેક મા-બહેનો કે દીકરીઓ તથા દેશની દરેક વ્યક્તિના સુખ-દુઃખમાં આશરો આપજે. એટલે જ હું તને એ જ સમજાવવાની કોણિશ કરું છું કે આપણા શરીરનું મહત્વનું અંગ બીજું કંઈ નહીં પણ વ્યક્તિને દુઃખમાં આશરો આપનાર ખભો જ સૌથી શ્રેષ્ઠ અંગ છે. એ શીખ આપણને આ વાર્તામાંથી મળે છે.

સંકલન : ડિપ્લો જે. લાયચા - કોર્ટડા (૨.), ડિ. નખગાણા

ભારતીય અંકશાસ્ત્ર – શાન્દિક સંજ્ઞાઓ

ગત અંકની વાર્તાના પ્રથમ હમામાં પ્રેશન હતો – શતરંજના ચોસઠ ખાના સુધી પહોંચતા અનાજના દાઢાની સંઘ્યા કેટલી હશે? આનો જવાબ આપવામાં સરળતા થાય તેમજ વાંચકોની જગ્ઘાકારી હેતુ ભારતીય અંકશાસ્ત્ર મુજબ સંઘ્યાને જે શાન્દિક સંજ્ઞાઓ આપી છે તે અતો પ્રસ્તુત છે.

આપણા પૂર્વજો સંઘ્યાને શાન્દિક સંકેત આપવામાં ખૂબ જ આગળ હતા. મિલિયન અને ટ્રીલીયન પછી અટકી જતી પાશ્ચાત્ય સંઘ્યતાઓ કરતાં આપણે કેટલા આગળ હતા તે નીચેની સંઘ્યા આગળ મુકેલી સંજ્ઞાઓ પરથી પ્રતીત થાય છે.

૧	એક
૧૦	દસ
૧૦૦	સો
૧,૦૦૦	હજાર
૧૦,૦૦૦	દસ હજાર
૧૦૦,૦૦૦	લાખ
૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦	દસ લાખ
૧૦૦,૦૦,૦૦૦	કરોડ
૧૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	દસ કરોડ
૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	અબજ
૧૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	દસ અબજ
૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	ખર્વ
૧૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	નિખર્વ
૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	મહા પદ્ધા
૧૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	શંકુ
૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	જલદી
૧૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	અંત
૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	મથ્ય
૧૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	પરાર્ધ
૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	શંખ
૧૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	દસ શંખ
૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	રતન
૧૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	દસ રતન
૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	ખંડ
૧૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	દસ ખંડ
૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦	સુધર

હવે આપણે ફરીથી ‘શતરંજના ખેલ’ વાર્તામાં બાળકે માંગેલા અનાજના દાઢાની સંઘ્યાનો હિસાબ ઉપરોક્ત સંજ્ઞાને આધારે શબ્દોમાં જગ્ઘાવી શકશું. દરમ્યાનમાં કુ. અંજલી અતુલ સોની તેમજ હેતલ નિશાંત સોની - મુખર્જિના ઉત્તરો પણ જોઈએ.

પ્રભુકૃપા કવીજ કોર્નર

વાચક મિત્રો,

ગત અંકમાં પૂછાયેલ પ્રશ્નોના સાચા જવાબ આ મુજબ છે
(૧) નવસારી, (૨) બનાસકંઠા, (૩) ડાંગ.

સાચા જવાબ મોકલનાર મિત્રોના નામ નીચે પ્રમાણે છે :
(૧) ઉત્સવ બુધ્યભંડી - ભુજ, (૨) કનૈયાલાલ કંસારા - ડીસા,
(૩) ફૂપાલી સોની - માધાપર, (૪) મૌલીક બારમેડા - ભુજ.

આ પૈકી ભાગ્યશાળી વિજેતા છે **કનૈયાલાલ કંસારા - ડીસા.**
તેમને પ્રભુકૃપા જ્વેલર્સ - અંજર તરફથી રૂ. ૧૦૧/-નું ઈનામ
મોકલાવી આપવામાં આવશે. અભિનંદન.

હવે આ અંકના પ્રશ્નો નીચે મુજબ છે :

૧. તાજેતરમાં ક્યો જેલાડી શતરંજની રમતમાં વિશ્વવિજેતા થયેલ છે?
(એ) વિશ્વનાથ આનંદ, (બી) ગેરી કાસ્પારાવ, (૩) ગીત શેઠી.
૨. ભારતના નાણાં પ્રધાન કોણ છે?
(એ) પી. ચિદમ્બરમ્મ, (બી) પ્રષાવ મુખરજી, (૩) ડૉ. મનમોહન સિંહ.
૩. ગુજરાત રાજ્યના રાજ્યપાલનું નામ શું છે?
(એ) શ્રીમતી કમલાજી, (બી) શ્રીમતી શારદા મુખરજી,
(સી) શ્રી સુંદરસિંહ ભંડારી.

ઉપરોક્ત સવાલોના જવાબો, આપના પૂરા સરનામા સાથે ૧૦૧-૬-૨૦૧૦ સુધીમાં જ્ઞાતિસેતુ કાર્યાલય પર મોકલાવી આપવા
વિનંતી છે. સાચા જવાબ આપનાર ભાગ્યશાળી વિજેતાને પ્રભુકૃપા
જ્વેલર્સ - અંજર તરફથી રૂ. ૧૦૧/-નું ઈનામ મની ઓર્ડર દ્વારા
મોકલાવી આપવામાં આવશે. ■

મોબાઈલ વિશે જાણવા જેવું

★ સૌપ્રથમ મોબાઈલ ફોન : મોટોરોલા ઈન્ટરનેશનલ ૨૫૦૦એ
૧૯૯૮માં સૌપ્રથમ મોબાઈલ ફોન્સ માટે માર્કેટમાં મૂક્યા. તેની કિંમત
૪૮ હજાર ૨૦૦ રૂપિયા અને તેનું વજન ૨.૧૫ કિ.ગ્રા. હતું.

★ સૌપ્રથમ વ્યવસાયિક મોબાઈલ સેવા : માર્ચ ૨૦૦૨માં
સેલ્યુલર ઈન્ડસ્ટ્રી બધી ખાનગી કંપનીઓ સહિત સાત શહેરો અને
૭૦૦ ગામમાં તથા હજારો ગામડામાં મોબાઈલ સેવા શરૂ કરવામાં
આવી. ત્રીસ લાખ મોબાઈલ ધારકો બન્યા.

★ સૌપ્રથમ રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય રોમિંગ : ૧૨ સપ્ટેમ્બર,
૧૯૯૭ના રોજ સરકારના ટેલીકોમ્યુનિકેશન વિભાગે દિલહી, મુંબઈ,
કોલકાતા અને ચેન્નાઈના સેલ્યુલર ઓપરેટરને નેશનલ ઓટોમેટેક
રોમિંગ ફેસીલીટીને લીલી જંગી આપી જયારે આંતરરાષ્ટ્રીય રોમિંગ
સુવિધાની પરવાનગી ૧૨ જાન્યુઆરી, ૧૯૯૮ના રોજ આપવામાં આવી.

★ શોર્ટ મેસેજિંગ સર્વિસ : શોર્ટ મેસેજિંગ સર્વિસનું ટ્રેક્ચર ૩૫
એસ.એમ.એસ. છે. આ સંદેશો મોકલવાની વાયરલેસ સેવા છે. સૌથી
પહેલો એસ.એમ.એસ. ૧૯૯૧માં યુરોપમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો.
ત્યારે તે સેવા નિઃશુદ્ધ હતી. પાછળથી તેનો ચાર્જ વસુલાવા લાગ્યો.

★ સૌપ્રથમ એસ.એમ.એસ. પ્રોવાઈડર : ૨૦૦૧માં હિન્દિસન
મેક્સે ગ્લોબલ ટેક્સ મેસેજિંગ સર્વિસ (એસ.એમ.એસ.) પૂરી પાડી.

★ ભારતમાં એસ.એમ.એસ. ટ્રાફિક : આપણે ત્યાં દરરોજના સરેરાશ
૭૦ લાખ એસ.એમ.એસ. મોકલવામાં અને મેળવવામાં આવે છે.
સામાન્ય સંજોગોમાં મુંબઈગરા દરરોજ ૨૦ લાખ એસ.એમ.એસ.
એકબીજાને મોકલે અને મેળવે છે. ■

માદ્યમિક અને પ્રાથમિક શિક્ષા (K.G. to Std.-9)

અભિષેક સોની
અમદાવાદ
Junior K.G.
Grade : A+

નિહાર
દીપકભાઈ કટા
નાનાયારા
L.K.G. : 90%

કશીશ
જયમીન સોની
અમદાવાદ
Std.-1 : 94%

પંકિત
એ. કંસારા
તલોદ
Std.-2 : 77.27% Std.-3 : 89.54%

જાગુન
એ. સોની
તલોદ
Std.-3 : 89.54%

નીલ કટા
રાજકોટ
Std.-4 : 96%

દર્શન
દિનેશ સોની
તલોદ
Std.-4 : 82.73%

કલ્કા
એ. સોની
તલોદ
Std.-6 : 89.5%

શાલીન
જયમીન સોની
અમદાવાદ
Std.-6 : 72%

મેરી
આર. કટા
રાજકોટ
Std.-8 : 84%

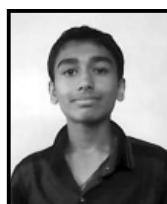
મનાલી
દિનેશકુમાર સોની
તલોદ
Std.-9 : 79.8%

માનસી
કે. સોની
માધાપર
Std.-8 : 59%

નંદીની
શેતેપ સોની
તલોદ
Std.-9 : 68.6%

કિરાન એ.
સોની
અંજર
Std.-9 : 60%

શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદ

તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓનું સન્માન

૬૨ વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ સ્નેહ મિલન પ્રકંશે શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદ દ્વારા તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓનું સન્માન થશે.

- (૧) “નવનીત” શ્રેષ્ઠતા પારિતોષિક : ધો. ૧૨ હાયર સેકન્ડરી સામાન્ય પ્રવાહમાં સમાજમાં પ્રથમ ગ્રાશ કમાંકે આવેલા વિદ્યાર્થીઓને
- (૨) શ્રીમતી જાવેરનેન રંગવાલા શ્રેષ્ઠતા પારિતોષિક : ધો. ૧૨ હાયર સેકન્ડરી વિજાન પ્રવાહની પરીક્ષામાં સમાજમાં પ્રથમ ગ્રાશ કમાંકે આવેલા વિદ્યાર્થીઓને.
- (૩) શ્રી હીરજુભાઈ જેઠાભાઈ પટેલ “સરસ્વતી” કન્યા શ્રેષ્ઠતા પારિતોષિક : ધો.-૧૦ (S.S.C.), ધો. ૧૨ હાયર સેકન્ડરી સામાન્ય પ્રવાહ અને વિજાન પ્રવાહમાં પ્રથમ કમાંકે આવેનાર વિદ્યાર્થીનીને.
- (૪) “શ્રી નારણભાઈ કાનજુભાઈ પટેલ (ઘોળકાવાળા)” શ્રેષ્ઠતા પારિતોષિક : ધો. ૧૦ (S.S.C.)ની પરીક્ષામાં સમાજમાં પ્રથમ ગ્રાશ કમાંકે આવેલ વિદ્યાર્થીઓને

શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદ ડેણ આવરાયેલા અમદાવાદ અને ગાંધીનગર આજુઆજુનાં વિસ્તારોમાં વસતા મૂળ કચ્છનાં વતની જેવા વિદ્યાર્થીઓ કે જેઓ અમદાવાદ અને ગાંધીનગરના વિસ્તારોનાં કેન્દ્રોમાંથી માર્ય - ૨૦૧૦માં ગુજરાત સેકન્ડરી તેમજ હાયર સેકન્ડરી એજયુકેશન બોર્ડ દ્વારા લેવાયેલી ઉક્ત ગ્રાશ પરીક્ષામાં ૭૦% કે તેથી વધુ ગુણાંક મેળવી ઉત્તીર્ણ થયા હોય, તેઓ નીચેની વિગતો તા. ૩૦મી જુન, ૨૦૧૦ સુધીમાં મળી જાય તે રીતે આ સરનામે મોકલી આપવા વિનંતી.

શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદ કાર્યાલય

૮૦૫, સ્પાન ટ્રેડ સેન્ટર, કોચરબ આશ્રમ સામે, એલિસબ્રિજ,

પાલડી, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬.

ફોન : (૦૭૯) ૨૬૫૭૬૧૮૪ (સમય : બપોરે ૧૨ થી ૫)

- (૧) (અ) વિદ્યાર્થીનું નામ (બ) પિતાનું નામ (ક) દાદાનું નામ (૩) અટક
- (૨) સરનામું (પીનકોડ તથા ફોન નંબર સાથે)
- (૩) જાતિ : ખ્રી / પુરુષ (૪) જન્મ તારીખ / ઉંમર
- (૫) કચ્છમાં મૂળ ગામ અને તાલુકો
- (૬) ઉત્તીર્ણ કરેલી પરીક્ષા
- (૭) (અ) મેળવેલ માર્ક્સ, (બ) કુલ માર્ક્સ અને (ક) ટકા
- (૮) (અ) પરીક્ષાના કેન્દ્રના સ્થળનું નામ (બ) કમાંક નંબર (માર્કશીટની જેરોક્ષ જોડવી)
- (૯) પરીક્ષામાં મેળવેલી વિશિષ્ટતા (માર્કશીટ અને પુરાવાની અધિકૃત જેરોક્ષ નકલો જોડવી)
- (૧૦) આપને ત્યાં “કચ્છ શ્રુતિ” આવે છે? હા / ના
- (૧૧) અન્ય વિગતો (જરૂરી હોય તો)
- (૧૨) વાલી તથા વિદ્યાર્થીનું નામ, સહી અને તારીખ
નોંધ : આ તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓના સન્માનમાં ભાગ લેવા ઈચ્છતાં પરિવારની મુખ્ય વ્યક્તિ શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદની સભ્ય હોવી જરૂરી છે. જો સભ્ય ન હોય તો નિયત ફી ભરીને સભ્ય બનતું આવશ્યક છે.

ડૉ. મુકેશ બાબુલાલ યૌહાણા, કન્વીનિટ - પુરસ્કાર સમિતિ
માં. ૧૯૨૪૮ ૦૮૦૭૮૮

કચ્છી યુથ ફોરમ અમદાવાદ દ્વારા ઓરેગેઝી વર્કશોપનું આયોજન

દુનિયાભરમાં કલાકારો પોતાની કલા અભિવ્યક્તિ, વિવિધ માધ્યમો દ્વારા કરતા હોય છે. બાળકોને આકર્ષે તેવી એક કલા છે - ઓરેગેઝી. કાગળમાંથી ફુલ, માછલી, એરોપ્લેન જેવા વિવિધ આકારો બનાવવાની કણા ઓરેગેઝી તરીકે ઓળખાય છે. નાના બાળકો કાગળના રોકેટ બનાવીને એકબીજા પર ફેંકી મજા માણતા જેવા મળે છે. આ કળાનો ઊંડાણપૂર્વક અભ્યાસ કરવામાં આવે તો ખૂબ મનોરંજક શોખ બની શકે.

અમદાવાદ દૂરદર્શન પરથી તાજેતરમાં “આ શોખ છે શાનદાર” કાર્યક્રમમાં કચ્છી યુથ ફોરમના અલ્પા શાહ દ્વારા ઓરેગેઝી કલાના નિષ્ણાત શ્રી જીગરભાઈ કાપડીનો ઈન્ટરવ્યુ લેવામાં આવેલ. શ્રી જીગરભાઈએ કાગળમાંથી ખૂબ કલાત્મક ફૂતિઓ રજૂ કરી હતી. શ્રી જીગરભાઈ કાપડી કચ્છ આદિપુરના વતની છે. તેઓએ તેમની અદ્ભુત કલા કચ્છી સમાજના બાળકોને શીખવાડવાના પ્રસ્તાવનો સહર્ષ સ્વીકાર કરેલ.

આગામી તા. ૫ અને ૬ જુનના રોજ કચ્છી સમાજ - અમદાવાદના કાર્યાલય ખાતે કચ્છી યુથ ફોરમ દ્વારા ઓરેગેઝી વર્કશોપનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. વર્કશોપમાં ભાગ લેનાર બાળકોને મટીરીયલ, સંસ્થા તરફથી આપવામાં આવશે. વર્કશોપમાં ભાગ લેવા માટેની ફી રૂ. ૫૦/- રાખવામાં આવેલ છે. રસ ધરાવતા બાળકોએ તેમના નામ શ્રી કચ્છી સમાજના કાર્યાલય (૮૦૫, સ્પાન ટ્રેડ સેન્ટર, કોચરબ આશ્રમ સામે, એલિસબ્રિજ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬. ફોન : ૨૬૫૭૬૧૮૪)પર તા. ૩૧-૫-૨૦૧૦ સુધી નોંધાવવા વિનંતી છે.

કચ્છ યુથ ફોરમના પ્રમુખ શ્રી હરસુખભાઈ પટેલે સમાજના સર્વે બાળકોને વર્કશોપનો લાભ લેવા અપીલ કરી છે.

અતુલ સોની, શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદ

કચ્છી સમાજ આચોળત ચિત્ર સ્પર્ધા

શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદ દ્વારા રવિવાર, તા. ૨-૫-૨૦૧૦ના સવારના ૧૦થી ૧૨ સુધી સમાજના કાર્યાલય પર જે.આર.જે. કુંસ પ્રા.લિ.ના સૌજન્યથી બાળ ચિત્ર સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવેલ. ‘એ’ અને ‘બી’ શ્રૂપ મળી કુલ ૧૮ બાળકોએ આ સ્પર્ધામાં ભાગ લીધેલ.

● શ્રૂપ-એ

૧. હેત્વી પીયુષભાઈ પારેખ
૨. કશીશ અધીરભાઈ સૈયદ
૩. મનન સંજ્યભાઈ રાહોડ
૪. ધ્યાની પ્રકાશભાઈ પટેલ
૫. કાવ્યા રાહુલભાઈ શાહ
૬. રીયા મુકેશભાઈ શાહ
૭. ચિરાયુ ભૂષણભાઈ ચૌહાણ
૮. ધ્વનિ અજ્યભાઈ સોની
૯. વિશુ મેહુલભાઈ શાહ
૧૦. સિધ્યાર્થ મનીષભાઈ શાહ
૧૧. આદિતી નીરવ વસા
૧૨. ટીશા હિતેશભાઈ પટેલ

● શ્રૂપ-બી

૧. નીતિ સંજ્યભાઈ રાહોડ
૨. ધીર ભરતભાઈ ભગત
૩. ભાવિક મનીષભાઈ શાહ
૪. ફોરમ ભદ્રેશભાઈ પરમાર
૫. મંથન પુરુષોત્તમ પટેલ
૬. ખુશ્યુ પીયુષભાઈ પારેખ

ચિત્ર સ્પર્ધા દરમ્યાન સમાજના ઉપપ્રમુખ ધીરજભાઈ સોમપુરા, માનદ મંત્રી વારીલાલભાઈ પંચાલ, સહમંત્રી અતુલભાઈ સોની, ડૉ. મુકેશભાઈ ચૌહાણ અને સંજ્યભાઈ રાહોડ તથા કચ્છશૂત્રિના તંત્રી

શ્રીમતી મીનાક્ષી માંકડ ઉપસ્થિત રહેલ હતા. ચિત્ર સ્પર્ધાનું કામ ખૂબ જ શાંતિથી પૂર્ણ થયેલ. બાળકોના વાલીઓએ કાર્યાલય પર બે કલાકાનો સમય શાંતિથી પસાર કરેલ અને સ્પર્ધા પૂરી થયા બાદ સમાજના ખજાનથી શ્રી મનુભાઈ કેટરિયા તરફથી તેમને ત્યાં પૌત્ર જન્મ થયેલ. તેની ખુશાલીમાં હાજર રહેલા સર્વ બાળકો તથા વાલીઓને આઈસ્કોમ આપવામાં આવ્યો હતો અને બાળકોને હાર્ટિક અભિનંદન આપેલ હતા.

સ્પર્ધા પૂર્ણ થયા બાદ સી.એન. વિદ્યાલયના નિવૃત્ત કલાશિક્ષક શ્રી જાદવજીભાઈ પટેલ દ્વારા તમામ કૃતિઓનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવેલ તથા સ્પર્ધાનું નીચે મુજબ પરિણામ આપવામાં આવેલ.

ચિત્ર સ્પર્ધાનું પરિણામ

● શ્રૂપ-એ

પ્રથમ	:	કાવ્યા રાહુલભાઈ શાહ
દ્વિતીય	:	મનન સંજ્યભાઈ રાહોડ
તૃતીય	:	કશીશ અધીરભાઈ સૈયદ
આશાસન	:	હેત્વી પીયુષભાઈ પારેખ

● શ્રૂપ-બી

પ્રથમ	:	ફોરમ ભદ્રેશભાઈ પરમાર
દ્વિતીય	:	નીતિ સંજ્યભાઈ રાહોડ
તૃતીય	:	ખુશ્યુ પીયુષભાઈ પારેખ
આશાસન	:	ધીર ભરતભાઈ ભગત

શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદ, શ્રી જાદવજીભાઈ પટેલની માનદ સેવા બદલ તેમનો આભાર માને છે. જે.આર.જે. કુંસ તરફથી વિજેતા બાળકોને ઈનામો આપવામાં આવશે. જે.આર.જે. કુંસ પ્રા.લિ.ના વડા શ્રી જગદીશભાઈ ઠક્કરે ભાગ લેનાર સર્વ બાળ કલાકારોને અભિનંદન આપેલ છે.

અતુલ સોની
શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદ

